

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

BESZÁMOLÓ

2025. szeptember

**AZ ELFOGADOTT VÉLEMÉNYEK, ÁLLÁSFOGLALÁSOK
ÉS TÁJÉKOZTATÓ/ÉRTÉKELŐ JELENTÉSEK
ÖSSZEFOGLALÁSA**

Tartalomjegyzék

1.	ÁLLÁSFOGLALÁS.....	3
2.	GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS UNIÓ, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KOHÉZIÓ	4
3.	FOGLALKOZTATÁS- ÉS SZOCIÁLPOLITIKA, UNIÓS POLGÁRSÁG	10
4.	KÖZLEKEDÉS, ENERGIA, INFRASTRUKTÚRA ÉS INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM	18
5.	EGYSÉGES PIAC, TERMELÉS ÉS FOGYASZTÁS.....	20
6.	MEZŐGAZDASÁG, VIDÉKFEJLESZTÉS ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM.....	26
7.	KÜLKAPCSOLATOK	30
8.	IPARI SZERKEZETVÁLTÁS KONZULTATÍV BIZOTTSÁGA	34
9.	AZ EURÓPAI FELKÉSZÜLTSEGI UNIÓRA VONATKOZÓ STRATÉGIA	38

1. ÁLLÁSFOGLALÁS

- *Az EU értékeinek védelme és jövőjének megerősítése az új geopolitikai rendben*

Az EGSZB:

- kiemeli, hogy Oroszország ukrajnai háborúja és az Egyesült Államok közigazgatásában bekövetkezett változások egy a nacionalizmus és tekintélyelvűség által vezérelt új geopolitikai realitást képviselnek, és azt jelzik, hogy a globális kereskedelem és a nyitott piacok korszaka végéhez közeledik, javasolja, hogy az EU biztonsági unióvá alakítsa magát, reziliens stratégiai autonómiát valósítson meg, és fokozza globális gazdasági versenyképességét. Ezt a szabályozás egyszerűsítésének biztosításával, a társadalmi kohézió erősítésével és a javak igazságos elosztásával párhuzamosan kell megvalósítani,
- sürgeti a tagállamokat, hogy ismételten kötelezzék el magukat a multilateralizmus mellett. A kereskedelem kényszerítő eszközként való fokozott használata – különösen azóta, hogy az Egyesült Államok 2025 áprilisában vámokat vezetett be – szükségessé teszi az EU rezilienciájának megvalósítását és a kétoldalú partnerségek újbóli előtérbe helyezését,
- kiemeli, hogy ezek a kihívások nem kiindulópontok, hanem inkább Európa alapító küldetésének égetően szükséges folytatásai. A II. világháború utáni legnagyobb békeprojektként létrejött EU a stabilitás, a demokrácia és a jogállamiság globális sarokkövévé válhat. Alapvető fontosságú, hogy az európai fejlődésre eltökélten és bizalommal reagáljunk,
- megerősíti, hogy az EU ereje a liberális demokratikus értékekben, az emberi jogokban, a polgári szabadságjogokban, az elszámoltatható kormányzásban és az élénk civil társadalomban rejlik, és ennek továbbra is központi szerepet kell játszania Európa külkapcsolataiban,
- hangsúlyozza, hogy a civil társadalom e téren döntő szerepet játszik. Az EGSZB elkötelezi magát amellett, hogy ellenőrző szervként és moderátorként működjön, biztosítva, hogy az uniós intézmények továbbra is demokratikus elveken alapuljanak az új geopolitikai rendben való eligazodás során,
- megerősíti, hogy a demokráciának alapvető elveken kell alapulnia:
 - Minden egyénnek és szervezetnek egyenlő hozzáférést kell biztosítani az igazságszolgáltatáshoz és a jogokhoz. A marginalizált közösségek kiemelt figyelmet igényelnek, a független, jól működő bíróságok nem képezhetik alku tárgyát,
 - a szociális piacgazdaságnak egyensúlyt kell teremtenie a versenyképes innováció és a szociális védelem között, amit szociális párbeszéd és méltányos hatalommegosztás támaszt alá,
 - meg kell őrizni a polgári szabadságjogokat – beleértve a véleménynyilvánítás szabadságát és egy élénk civil társadalom meglétét is. Az EGSZB ugyanakkor határozott fellépést sürget a digitális területen megjelenő dezinformációval és gyűlöletbeszédrel szemben,
 - az uniós együttműködést a multilateralizmusnak, nem pedig a nacionalizmusnak kell vezérelnie. A globális kihívások – például a háború, az éghajlatváltozás, az élelmezésbiztonság – kezelése nemzetközi együttműködést tesz szükségessé,
 - a demokratikus folyamatoknak inkluzívnak és részvételen alapulónak kell lenniük. A döntéseknek párbeszédre és megoldásokon kell alapulniuk, biztosítva, hogy az érdekelt felek igényeit ne hagyják figyelmen kívül vagy ne áldozzák fel azokat,
 - elismeri a jelenlegi kihívások nagyságrendjét, de továbbra is optimista marad. Politikai akarattal és a civil társadalom határozott szerepvállalásával az EU függetlenebbé, gazdaságilag szilárdabbá és társadalmilag békésebbé válhat. Az EGSZB készen áll arra, hogy Európa jövőjének alakítása során előtérbe helyezze a civil társadalom hangját.

2. GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS UNIÓ, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KOHÉZIÓ

• *További észrevételek az euroövezet gazdaságpolitikájával kapcsolatban (2025)*

Az EGSZB:

- megjegyzi, hogy az EU és az euroövezeti országok gazdasági teljesítménye – különösen az elmúlt öt évben – nem tette lehetővé az EU számára, hogy fenntartsa erős pozícióját a globális gazdaságban, különösen az USA és Kína gazdaságához képest,
- rámutat arra, hogy az alacsony növekedési ráta mellett az EU és az euroövezet gazdaságai a magas inflációval is küzdöttek. Ez azzal is együtt járt, hogy a jelenlegi biztonsági kockázatokkal szemben viszonylag elégtelen az EU strukturális ellenálló képessége,
- üdvözli, hogy az EU és az euroövezet gazdaságai összességében pozitív kereskedelmi mérleget értek el, és határozottan ajánlja, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést a gazdaság- és kereskedelempolitika terén a pozitív kereskedelmi mérleg és a folyó fizetési mérleg többletének fenntartása érdekében,
- azt ajánlja, hogy a stratégiaiilag fontos ágazatokra összpontosítsanak, és teremtsék meg az erős beruházásokhoz szükséges adminisztratív és pénzügyi feltételeket,
- támogatja az Európai Bizottság egységes piaci stratégiával kapcsolatos munkáját, és úgy véli, hogy a megtakarítási és befektetési uniónak és a nagyobb, integrált tőkepiacnak köszönhetően itt lehetőség van a hatékonyabb finanszírozásra,
- úgy véli, hogy olyan célzott politikát kell elfogadni és bevezetni, amely támogatja a sikeres és ambiciózus vállalatok globális piacra való belépését, és rámutat arra, hogy megfelelő mozgásteret kell biztosítani a magasan képzett emberek számára az európai technológiai és innovatív munkahelyeken, valamint a folyamatban lévő „Válaszd Európát” („Choose Europe”) kezdeményezésben,
- üdvözli az eljárások egyszerűsítésére irányuló, folyamatban lévő erőfeszítéseket, és hangsúlyozza, hogy nem szabad aláásni a szociális és környezetvédelmi normákat,
- üdvözli, hogy költségvetési mozgásteret akarnak teremteni azzal, hogy egyrészt célzottan felülvizsgálják az uniós költségvetési szabályokat, másrészt pedig uniós beruházási kapacitást hoznak létre az egységes piac számára stratégiai jelentőségű, növekedésösztönző beruházások finanszírozására,
- azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság minél hamarabb írjon alá kétoldalú kereskedelmi megállapodásokat a legnagyobb külkereskedelmi forgalommal rendelkező országokkal, valamint folytassa a multilateralizmus megújítására irányuló munkáját, és kezdeményezzen sürgős reformokat a Kereskedelmi Világszervezetben (WTO).

- ***Európai közjavak: az EU fenntartható növekedésének finanszírozását és a globális kihívásokkal való szembenézést kiemelt szakpolitikai kérdésként kell kezelni***

Az EGSZB:

- meg van győződve arról, hogy az európai közjavak biztosításának nagy jelentősége van a polgárok jólléte szempontjából, ezért úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani azok biztosítására, valamint azonosításukra a 2027 utáni következő többéves pénzügyi keretben,
- felhívja a figyelmet a globális közjavak – többek között a béke, a szegénység elleni küzdelem, a környezetvédelem és a pénzügyi stabilitás – növekvő jelentőségére, és hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a globális kormányzást és annak felelős szervezeteit (az ENSZ-et, a Kereskedelmi Világszervezetet, a Nemzetközi Valutaalapot, a Világbankot stb.),
- úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani az EUSZ 3. cikkével összefüggő „funkcionális európai közjavakra”, amelyek biztosítani tudják az EU rendes működését. Ilyen: az egységes piac kiteljesítése; a gazdasági és monetáris unió kiteljesítése; a gazdasági, társadalmi és területi kohézió; az EU nyitott stratégiai autonómiája (pl. közös uniós egészségügyi politika, élelmezésbiztonság, energiaunió); védelem és biztonság; uniós kutatás-fejlesztés; és a jogállamiság,
- hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az európai közjavakról folytatott összes vita során figyelembe vegyék az európai hozzáadott értéket. Az európai közjavakon keresztül többethaszon szabadítható fel. Ha az EU nem folytatja az integrációt, akkor ez a többlet GDP elveszhet: ez az európai cselekvés hiányából fakadó költség,
- hangsúlyozza, hogy az európai közjavak jelenleg körvonalazott kerete, a stratégiai prioritások és a jelenlegi polikrízisből eredő kihívások megkövetelik, hogy a következő többéves pénzügyi keret ambiciózus legyen: „a következő többéves pénzügyi keretet – a bruttó nemzeti jövedelem százalékában kifejezve – nem szabad reálértéken csökkenteni, hanem éppen ellenkezőleg, inkább jelentősen növelni kell az egyre csak szaporodó uniós szintű kihívások kezelése érdekében”,
- úgy látja, hogy most fontosabb, mint valaha, hogy alaposabban megvizsgálják az európai közjavak finanszírozásának különböző módjait, amelyekhez megfelelő összegű uniós saját forrásokat kell rendelni,
- riasztónak tartja, hogy az EU saját forrásaival kapcsolatos döntések megrekedtek, és figyelmeztet arra, hogy az e döntésekkel kapcsolatban kialakult patthelyzet magának az EU-nak a létét veszélyeztetheti.

- **Védelmi vonatkozású beruházások az uniós költségvetésben**

Az EGSZB:

- hangsúlyozza, hogy a békének továbbra is alapvető uniós prioritásnak kell maradnia, valamint hogy lehetőség szerint a diplomáciai megoldásokat kell előnyben részesíteni a konfliktusmegoldás és a válságmegelőzés során,
- támogat egy olyan átfogó és inkluzív európai védelmi stratégiát, amely kiegészíti a katonai felkészültséget a polgári felkészültséggel,
- támogatja továbbá az Európai Bizottság „Az európai védelemről – Készenlét 2030” című fehér könyvét, és olyan összehangolt uniós megközelítést sürget, amely a védelmet, a békét és a biztonságot közös közjavakként kezeli, és amelyet erős jogi, intézményi és pénzügyi keretek támasztanak alá demokratikus felügyelet mellett,
- nyugtázza az uniós költségvetés védelmi vonatkozású beruházásainak a ReArm Europe terv végrehajtása céljából való ösztönzéséről szóló javaslat gyors benyújtását,
- támogatja a javaslat fő célkitűzését, amely a védelmi beruházások további előmozdítására és megkönnyítésére irányul azáltal, hogy lehetővé teszi az európai védelmi technológiai ipari bázisba (EDTIB) történő rugalmasabb és összehangoltabb beruházásokat annak érdekében, hogy öt éven belül megvalósuljon a védelmi felkészültség,
- módosításokat ajánl és javasol a jogalkotási javaslatban a következő területeken:
 - a műholdas hírszerzés és kommunikáció beépítése a szövegbe,
 - interoperabilitás,
 - a források átcsoportosítása, valamint a juttatott források százalékos arányára vonatkozó felső határ megállapítása,
 - a kettős felhasználási célok pontosítása,
 - elegendő rugalmasság a meglévő szerződések számára,
 - ellentételezési megközelítésre vonatkozó közös uniós stratégia létrehozása,
 - nagyobb átláthatóság az EU-n kívüli vállalatoknak fizetett költségek tekintetében,
 - a védelmi és kettős felhasználású beruházások közös uniós nyilvántartása,
 - kiegészítő kapcsolat az Európai Szociális Alappal, valamint
 - az európai biztonsági fellépéssel (SAFE) való komplementaritás biztosítása.

- ***Az értékpapírosítási rendelet felülvizsgálata***

Az EGSZB:

- kéri, hogy támogassák az Európai Bizottság javaslatának célkitűzéseit,
- javasolja, hogy az adatszolgáltatási táblák felülvizsgálata tartalmazzon szabványosított környezeti, társadalmi és irányítási információkat,
- javasolja, hogy hozzanak további intézkedéseket a reálgazdaság meglévő finanszírozásával kapcsolatos alapvető hiányosságok kezelésére és az uniós részvénytőke fejlesztésére,
- kéri, hogy teremtsenek egyensúlyt a kínálati és keresleti akadályok csökkentése, valamint a pénzügyi stabilitás, a piaci integritás és a befektetővédelem között, és sürgeti, hogy a lehető legnagyobb mértékben kerüljék el a nemzetközi normák gyengítését,
- javasolja a különböző nyomonkövetési, jelentéstételi és felülvizsgálati záradékok harmonizálását, hogy jobban elemezni lehessen, hogy a módosítások milyen hatással vannak a hitelezésre; javasolja egy gyorsított nyomonkövetési mechanizmus bevezetését, amelynek keretében a bankfelügyeletnek évente értékeli, hogy a „felszabadított” tőke révén a bankok több hitelt nyújtanak-e és növelik-e a nem megtartott értékpapírosított eszközök arányát, vagy pedig fedezetként használják azt, javasolja, hogy az Európai Bizottság és az európai felügyeleti hatóságok rendelkezésre álló értékelési és jelentési időszakokat rövidítsék le két évre, és az eredményeket építsék be az említett gyorsított nyomonkövetési mechanizmusba,
- javasolja, hogy minden jogalkotási felülvizsgálat során értékeljék, hogy szükség van-e további intézkedésekre és feltételrendszerekre, tekintettel az alternatív finanszírozás bővítésének sürgető szükségességére,
- kéri, hogy támogassák a koherensebb, következetesebb és összehangoltabb felügyeletre irányuló javaslatokat,
- kéri, hogy a csomag egyes javaslatait finomhangolják, azaz vizsgáljanak meg egyes kalibrációs és fogalommeghatározási következtetéseket,
- kéri annak biztosítását, hogy a kockázati súlyok alsó határának „kockázaterzékeny” tételére irányuló technikai javaslatok elkerüljék a modellezési kockázatot és az arbitrázs lehetőségét,
- a mentesség megszüntetését ajánlja azokra az értékpapírosításokra, ahol az első veszteségviselő ügyletrészsorozatot állami szervezetek garantálják,
- további intézkedéseket szorgalmaz annak érdekében, hogy megőrizték a hitelezők és a hitelfelvevők közötti hosszú távú kapcsolatot, valamint biztosítsák az átláthatóságot; ellenzi mind a nem szabályozott nem banki szervezetek felé való elmozdulást, mind pedig az értékpapírosítási folyamatoknak az agresszív adótervezést lehetővé tevő joghatóságokba való áthelyezését.

- *További észrevételek a 2025. évi európai szemeszterrel kapcsolatos lépésekhez*

Az EGSZB:

- aggodalmát fejezi ki számos olyan tényező miatt, amelyek hozzájárulnak az instabilitáshoz és a geopolitikai kockázatokhoz – egyúttal azok forrásai –, különös tekintettel azokra, amelyek a békét, a demokráciát és az emberi jogok tiszteletben tartását fenyegetik, valamint azokra is – ilyenek például a kereskedelmi háborúk –, amelyek hatást gyakorolnak a növekedésre és az inflációra, az ellátási láncok biztonságára és a kulcsfontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférésre,
- aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a köz- és magánberuházási tendenciák közel sem járulnak hozzá az európai gazdaságok által felhalmozott hatalmas beruházási hiány jelentős csökkentéséhez,
- támogatja a 2025. évi európai szemeszter tavaszi csomagjában felvázolt két fő szakpolitikai prioritást, nevezetesen a versenyképesség erősítését és a védelmi képességek javítását, és helyesli azt a fő célkitűzést, hogy 2026-ig megvalósuljanak a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő beruházások és reformok,
- úgy véli, hogy amint az inflációt sikerül kordában tartani, eljön az ideje egy mérsékeltan expanzív monetáris politika kidolgozásának – amely ösztönzi a beruházásokat, és egyúttal kihasználja a dollár gyengeségét az euro globális tartalékvalutaként betöltött szerepének megerősítésére – az alábbi három intézkedés révén: a digitális euro bevezetése; az adósságállomány felhasználása, amely egyrészt finanszírozza a beruházási politikát, másrészt vonzóvá teszi a piacokon való kereskedést; valamint a bankunió és a tőkepiaci unió sürgős kiteljesítése,
- úgy véli, szükséges lenne, hogy a 2027 utáni többéves pénzügyi keret az uniós GDP 2%-át kitevő összegre emelkedjen az alábbi beruházási célkitűzések elérése érdekében: a versenyképességi szakadék csökkentése; a kutatás és a technológiai innováció ösztönzése; a zöld és digitális igazságos átmenet biztosítása; a társadalmi kohézió erősítése és a szociális jogok európai pillérének való megfelelés; a stratégiai autonómia előmozdítása a kül-, biztonság- és védelempolitika terén; valamint az európai ipar megerősítése a belső és külső tőke vonzása érdekében a beruházásokat megkönnyítő szakpolitikákkal és intézkedésekkel,
- úgy véli, hogy a beruházások megerősítése érdekében 2028-ig számos intézkedést kell hozni, többek között a következőket: a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz összes forrásának az új célokkal összhangban történő felhasználásának biztosítása, és szükség esetén a fel nem használt források európai közjavakba történő új beruházási programokra fordítása; az Európai Stratégiai Beruházási Alap létrehozása; az EBB hitelezési kapacitásának jelentős növelése az InvestEU bővítése érdekében; valamint az Európai Stabilitási Mechanizmus forrásaival való gazdálkodás lehetőségeinek vizsgálata,
- ismételten aggodalmát fejezi ki a jelenlegi adósságfenntarthatósági elemzési modell (DSA) felülvizsgálatának késedelme miatt, mivel ez indokolatlanul feláldozhatja a szociális kiadásokat kiadások javára egy olyan időszakban, amikor a tagállamoknak változatlan hiánycélokat kell teljesíteniük,
- egyetért az első és második salátarendeletként ismert jogalkotási csomagok mögött meghúzódó általános elvvel, amely bizonyos uniós jogszabályok pontosítására és egyszerűsítésére, valamint a vállalkozásokra, különösen a kkv-kra nehezedő szükségtelen adminisztratív terhek csökkentésére irányul, ugyanakkor aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes rendelkezések gyengíthetik a fenntartható finanszírozásra vonatkozó jogszabályokat, és ezáltal veszélyeztethetik a zöld megállapodásban és annak cselekvési tervében kitűzött célok elérését,

- ismételten kéri a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek állandó, strukturált bevonását az európai szemeszter folyamatának különböző szakaszaiba.

Új lendület az európai fenntartható finanszírozási keretnek

Az EGSZB:

- értékeli, hogy az EU fenntartható finanszírozási keretét hogyan lehet szilárdabbá és a célnak megfelelőbbé tenni, tekintettel arra, hogy az egyre fontosabb az EU gazdasági, társadalmi és éghajlat-politikai célkitűzései szempontjából,
- álláspontja szerint az egyszerűsítés nem mehet a célok rovására. Bár szükség van az adminisztráció észszerűsítésére, a hangsúlyt arra kell helyezni, hogy miként lehet hatékonyabban végrehajtani a követelményeket, nem pedig az előírások gyengítésére,
- sürgeti az uniós intézményeket annak biztosítására, hogy az omnibusz csomagok támogassák a fenntartható finanszírozási keret, ugyanakkor segítsék elő a vállalatok megfelelését mint pozitív elemet. A fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv (CSDDD) és a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati beszámolásról szóló irányelv (CSRD) módosításai nem befolyásolhatják az EU képességét a fenntartható beruházások növelésére és az európai klímarendelet céljainak elérésére,
- úgy véli, hogy ez a keret javítja az átláthatóságot, ez azonban nem elegendő a szükséges rendszerszintű változások előmozdításához. Az átállási tervekkel kapcsolatos követelmények kiigazítása és az átvilágítási kötelezettségek módosítása nem veszélyeztetheti a keret integritását. Az omnibusz csomagok egyes változásai veszélybe sodorhatják azt,
- sürgeti az Európai Bizottságot és a Parlamentet, hogy tartsák fenn ambícióikat és biztosítsák a koherenciát a fenntartható finanszírozási struktúrában,
- ugyanakkor támogatja azokat az erőfeszítéseket, amelyek célja a jelentéstételi követelmények arányosabbá tétele, különösen a kkv-k esetében,
- megismétli felhívását egy olyan fenntartható finanszírozási keret létrehozására, amely a környezetvédelmi, társadalmi és irányítási (ESG) szempontok teljes spektrumát lefedi, és kész hozzájárulni a minimális szociális biztosítékok kidolgozásához és a szociális taxonómia bevezetéséhez,
- hangsúlyozza, hogy olyan keretre van szükség, amely megfelelően figyelembe veszi a nem fenntartható tevékenységekhez kapcsolódó kockázatok teljes spektrumát. Ez magában foglalja az ilyen tevékenységek társadalmi költségeinek elismerését is,
- kéri, hogy egyértelműbben határozzák meg a fenntarthatósággal kapcsolatos kulcsfontosságú fogalmakat. Ez magában foglalja azt is, hogy az átállásfinanszírozást hivatalosan az EU fenntartható finanszírozási menetrendjének különálló részeként ismerik el,
- fontosnak tartja, hogy a fenntartható finanszírozásra vonatkozó új jogszabályi keret megkönnyítse a kkv-k és a szociális vállalkozások számára a követelmények teljesítését;
- úgy véli, hogy a fenntartható befektetések szilárd forrásaiként meg kell erősíteni a kollektív megtakarítási eszközöket, például a foglalkoztatói nyugdíjkonstrukciókat,
- arra kéri az EU-t és a tagállamokat, hogy erősítsék meg pénzügyi és politikai elkötelezettségüket a fenntarthatósági menetrend iránt. Megfelelő költségvetési mozgásteret kell biztosítani a zöld és szociális beruházások számára.

3. FOGLALKOZTATÁS- ÉS SZOCIÁLPOLITIKA, UNIÓS POLGÁRSÁG

- *Hogyan járulhat hozzá az aktív és inkluzív prevenció megközelítés a munkahelyi egészségvédelem és biztonság javítására, illetve a halálesetek teljes kiküszöbölésére vonatkozó célhoz?*

Az EGSZB:

- azt ajánlja, hogy a munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló európai keretirányelv értelmében az EU és a tagállamok gondoskodjanak arról, hogy munkaszerződésről, munkaköréről vagy képzési pályájától függetlenül minden dolgozó ember számára garantálják a munkahelyi egészség és biztonság védelmét és az idevonatkozó kockázatok megelőzését. Ez a védelem magában foglalja a munkahelyi fizikai, mentális és szociális jóllét minimális és átfogó normáit,
- azt ajánlja, hogy a munkahelyi egészségvédelem és biztonság hatékony irányításának biztosítása érdekében erősítsék meg az együttműködést és a felelősség megosztását valamennyi érdekelt fél, különösen a szociális partnerek között. Nagyon fontos a munkavállalók képviselőinek aktív bevonása és a vállalati szintű szociális párbeszéd előmozdítása,
- emlékeztet arra, hogy fontosak az olyan átfogó kockázatértékelések, amelyek kiterjednek minden olyan fizikai és pszichoszociális foglalkozási kockázatra, amelynek a munkavállalók ki vannak téve. Ezek kapcsolódhatnak új munkamodellekhez és környezeti kihívásokhoz,
- hangsúlyozza, hogy a fiatalok munkahelyi egészségvédelme és biztonsága szempontjából nagyon fontos a képzés és a munkatapasztalat megfelelő összekapcsolása. Meg kell honosítani a biztonság kultúráját. Biztosítani kell, hogy a képzések kapcsán és a munkahelyi gyakorlatokban a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő megközelítést alkalmazzanak,
- azt ajánlja, hogy a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos politikákat igazítsák a demográfiai tendenciákhoz, különös tekintettel az idősödő munkaerőre,
- javasolja, hogy rendszeresen értékeljék a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos uniós vívmányok végrehajtását, és adott esetben azokat a változó munkavégzési minták tükrözése érdekében a tények alapján aktualizálják,
- hangsúlyozza, hogy jobban be kell tartani és tartatni a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó meglévő szabályokat, mivel ez kulcsfontosságú lépés a „zéró halálozási” célkitűzés elérése felé. Támogatni kell a szakszervezeteket és a munkáltatói szervezeteket abban is, hogy nyomon kövessék és terjesszék a munkahelyeken a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos bevált gyakorlatokat, és azonosítsák a kockázatokat.

- ***A tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatások***

Az EGSZB:

- támogatja, hogy a 2025-re vonatkozó foglalkoztatási iránymutatásokat az európai szemeszter tavaszi csomagjának részeként megújítsák,
- úgy véli, hogy a preambulumbekkezdésekben 2025-ben bevezetett új kitételek megfelelően figyelembe veszik azokat a változásokat és kihívásokat, amelyek a gazdasági fejlődést és a munkaerőpiacokat érintik,
- pozitívan értékeli, hogy külön megemlítésre kerülnek azok a 2030-ra vonatkozó nemzeti célok, amelyek a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervben megfogalmazott kiemelt célokhoz kötődnek,
- örömdetesnek tartja, hogy a 2030-ra kitűzött kiemelt foglalkoztatási célkitűzés megvalósítása jó úton halad. Meg kell jegyezni, hogy a foglalkoztatási szint nagyobb mértékben nőtt azokban az ágazatokban, ahol viszonylag nagy munkaerőhiány volt. Ugyanakkor az alulreprezentált népességcsoportok körében továbbra is viszonylag sokan vannak olyanok, akik gazdaságilag nem aktívak,
- hangsúlyozza, hogy a jól működő kollektív tárgyalási rendszerek továbbra is fontosak ahhoz, hogy javuljon a munkatermelékenység, valamint hogy olyan szintre állítsák be a béreket, hogy érvényesüljön a méltányosság, illetve a bérek lekövessék a termelékenység változásait is,
- támogatja azokat a számos állami foglalkoztatási szolgálat által meghozott intézkedéseket, amelyek – a zöld és digitális átállás elősegítése érdekében – különös hangsúlyt fektetnek az aktivizálási intézkedésekre, valamint a készségekre és a munkahelyváltás előtt álló munkavállalók támogatására. Rámutat, hogy a hangsúlyt a fiatalokra kell helyezni, és meg kell könnyíteni az iskolából a munka világába való átmenetet,
- aggodalommal állapítja meg, hogy néhány pozitív fejlemény ellenére a szegénység 2030-ig történő csökkentésére irányuló nemzeti célok felé tett előrelépések jelentősen eltérnek a tagállamok között, és az évtized hátralevő részében jelentős erőfeszítéseket kell tenni, hogy el lehessen érni az uniós célt. Emellett a gyermekszegénység továbbra is riasztóan magas,
- kiemeli, hogy a geopolitikai kihívások és a felkészültséghez, a biztonsághoz és a védelemhez kapcsolódó új szakpolitikai célkitűzések ellenére a kohéziós politikának továbbra is az uniós politikai menetrend középpontjában kell maradnia, és azt a többéves pénzügyi kereten keresztül megfelelően finanszírozni kell.

- **Az Unióban jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésére vonatkozó közös rendszer létrehozása**

Az EGSZB:

- hangsúlyozza, hogy az uniós visszaküldési politikának minden esetben egyértelmű, emberi jogokon alapuló indokoláson kell alapulnia, és olyan átfogó hatásvizsgálatot szorgalmaz, amely figyelembe veszi a nemzetközi és európai emberi jogi jogszabályok által kötelező erővel előírt kötelezettségeket,
- sajnálja, hogy a rendelet nem épül be egy a legális és biztonságos migrációs útvonalak előmozdítására irányuló szélesebb körű stratégiába. Valódi alternatívák hiányában a visszaküldési eljárások eredménytelenek maradnak, és erősítik a kizárást, a felügyeletet és az elszigetelést,
- kiemeli, hogy a javaslat nem támaszkodik alapos előzetes hatásvizsgálatra. Mivel ez a rendelet emberek millióinak életére van hatással, komoly kutatásokra és a szakosodott szervekkel és civil társadalmi szervezetekkel folytatott strukturált konzultációkra lett volna szükség,
- hangsúlyozza, hogy hatékony, független és átlátható nyomkövetési mechanizmusokat kell létrehozni a megfelelés felügyeletére, beleértve a visszaküldési gyakorlatok, a fogvatartási körülmények és az illetékes hatóságok magatartásának ellenőrzését,
- megismétli, hogy a visszatérésnek elsősorban önkéntes alapon kell történnie. Továbbra is ennek az elvnek kell az uniós visszaküldési politika sarokkövét képeznie, és a kitoloncolást csak végső eszközként szabad fontolóra venni,
- figyelmeztet arra, hogy a javaslat a migránsok jogainak súlyos eróziójához vezethet és alááshatja a jogállamiságot. Például úgy véli, hogy az őrizet indokai túlságosan tágan vannak meghatározva, „a szökés veszélyének” meghatározása pedig homályos, ezért sürgeti az EU-t, hogy jelentősen szűkítse le ezeket a rendelkezéseket,
- ragaszkodik a kötelező erejű emberi jogi normák betartásához annak érdekében, hogy el lehessen kerülni a visszaküldést olyan körülmények közé, ahol az egyének súlyos sérelemnek vagy jogsértéseknek lehetnek kitéve,
- nem támogatja a származási országtól eltérő országokba való visszaküldést. Ha a visszaküldés a származási országba nem lehetséges, akkor ennek okától függetlenül a kiutasítási eljárást fel kell függeszteni,
- határozottan ellenzi „visszaküldési központok” létrehozását vagy fenntartását, és figyelmeztet arra, hogy azok nem egyeztethetők össze az uniós és nemzetközi jogi kötelezettségekkel,
- úgy látja, hogy a rendelet nem foglalkozik megfelelően a gyermekek bevándorlással kapcsolatos őrizetbe vételével. Ezt a gyakorlatot a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban meg kell szüntetni.

- **Az európai demokráciapajzs**

Az EGSZB:

- figyelmeztet arra, hogy a demokráciát, a jogállamiságot és az európai értékeket külső és belső szereplők egyaránt fenyegetik,
- határozottabb uniós szintű intézkedéseket szorgalmaz a demokrácia védelme érdekében, többek között a bővítési politika keretében, és kéri, hogy támogassák a tagjelölt országokat a belső és külső fenyegetésekkel szembeni védekezésük során,

- kész és hajlandó az európai demokrácia erősítésére azáltal, hogy platformot biztosít a szervezett civil társadalom és a szociális partnerek számára az uniós politikában való részvételhez,
- szorosabb együttműködésre szólít fel a civil társadalmi szervezetekkel a dezinformáció és a propaganda elleni fellépés érdekében,
- arra kéri az uniós jogalkotókat, hogy egyszerűsítsék a civil társadalom számára a finanszírozási eljárásokat, csökkentsék a beszámolási kötelezettségeket, és bővítsék az átalányösszegű finanszírozás lehetőségeit,
- a jogállamisági normák szigorúbb érvényesítését kéri a tagállamokban, és szorgalmazza, hogy vizsgálják felül az európai jogszabályoknak a civil társadalmi térre gyakorolt hatásait,
- kiáll egy olyan új többéves pénzügyi keret mellett, amely védi a demokráciát és szigorúan alkalmazza a feltételeességet azzal, hogy visszatartja a pénzeszközöket az uniós értékeket megsértő kormányoktól, biztosítva ugyanakkor, hogy a civil társadalom és az értékeket tiszteletben tartó helyi önkormányzatok hozzáférjenek a finanszírozáshoz,
- az EU-t és a tagállamokat is arra ösztönzi, hogy hozzanak létre oktatási programokat a személyzet kockázattudatossággal kapcsolatos képzésére, a médiatudatosságot pedig kezeljék fő prioritásként az iskolai tantervekben és az egész életen át tartó tanulási programokban,
- sürgeti, hogy fektessenek be európai digitális platformokba és a mesterséges intelligencia fejlesztésébe annak érdekében, hogy csökkenjen a harmadik országbeli szolgáltatóktól való függés,
- kéri a közösségi médiára vonatkozó szabályozás határozott végrehajtását és hatékonyságának folyamatos értékelését, továbbá óva int attól, hogy azt a kereskedelmi tárgyalások során gyengítsék,
- támogatja az EuroStack kezdeményezés megerősítését azzal a céllal, hogy megeremtsék a demokratikus digitális innováció európai modelljét. Kéri továbbá a keleti stratégiai kommunikációval foglalkozó munkacsoport és a EuropeDirect központok számára nyújtott finanszírozás növelését, hogy létrejöjjön a tényszerű információkat szolgáltató szereplők uniós szintű hálózata,
- arra kéri a nemzeti kormányokat, hogy vizsgálják felül a pártok számára történő adományozásra vonatkozó szabályozásaikat, számolják fel a meglévő joghézagokat és tiltsák meg, hogy a politikai pártok harmadik országbeli szereplőktől kapjanak támogatást,
- javasolja, hogy az Európai Parlament európai demokráciapajzzsal foglalkozó különbizottságát alakítsák át a demokrácia védelmével és megerősítésével foglalkozó állandó bizottsággá.

• ***Az inkluzív vállalkozás előtt álló akadályok csökkentése, az innováció előmozdítása és esélyegyenlőség biztosítása mindenki számára***

Az EGSZB:

- haladéktalan, összehangolt fellépést szorgalmaz az EU és a tagállamok részéről az inkluzív vállalkozásban rejlő lehetőségek kihasználása érdekében. Az inkluzív vállalkozás ugyanis egyszerre jelent gazdasági lehetőséget, valamint az egyenlőséggel, az innovációval és a társadalmi igazságossággal kapcsolatos kérdést,
- sürgeti, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok valamennyi ágazatban építsék be az inkluzivitás elveit vállalkozáspolitikába, kiemelt figyelmet fordítva a szociális gazdaság szerepére,
- célzott finanszírozást és méltányosabb pénzügyi eszközöket javasol az alulreprezentált csoportok – köztük a fogyatékkal élő vagy mentális egészségügyi problémákkal küzdő személyek, a bizonytalan helyzetben lévő nők, az LMBTQIA+ személyek, a migránsok és az etnikai vagy faji

- megkülönböztetéssel szembesülő közösségek – számára, hogy tehetségükkel elősegítsék és ösztönözzék az innovációt,
- hangsúlyozza, hogy fontos beépíteni a vállalkozói készséget a tantervekbe, és hozzáférhető, személyre szabott képzésekre és mentorálási programokra van szükség,
 - arra kéri az Európai Bizottságot, hogy szorosabban kövesse nyomon az egyenlőségre vonatkozó jogszabályokat, fogadja el az egyenlő bánásmódról szóló horizontális irányelvet és alkalmazzon interszekcionális megközelítést a következő, a 2026–2030 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiában,
 - sürgeti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy egyszerűsítsék a szabályozást és csökkentsék az adminisztratív terheket, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő vállalkozók tekintetében,
 - azt ajánlja, hogy a tagállamok hozzanak létre nemzeti kapcsolattartó pontokat az önfoglalkoztatás támogatásához, valamint az európai fogyatékosági kártya keretében határon átnyúló módon ismerjék el a fogyatékoságot és az önfoglalkoztatási jogokat,
 - hangsúlyozza, hogy minden vállalkozáspolitikába be kell építeni az egyetemes tervezés, az akadálymentesség, az interszekcionalitás és az egyéni önrendelkezés elvét, ezek ugyanis referenciamutatóként szolgálnak ahhoz, hogy a gazdaság méltányos, reziliens és a jövő kihívásaira felkészült legyen.

- ***Hogyan biztosítható a zöld készségek megléte és a zöld szakképzési intézmények népszerűsítése?***

Az EGSZB:

- olyan rendszerszintű megközelítést javasol a zöld készségek elsajátítására irányuló képzések terén, amely integrálja a többszintű kormányzást, a célzott beruházásokat és az inkluzív oktatási modelleket. A készségek rugalmas meghatározását konkrét intézkedésekkel kell biztosítani, többek között a helyi és regionális önkormányzatok szerepvállalásával és az olyan, meglévő mechanizmusok hatékony végrehajtása révén, mint a zöld készségek európai nyomonkövetési rendszere vagy a területi megfigyelőközpontok.
- javasolja az európai alapok stratégiai felhasználását a szakképzés korszerűsítése, az egész életen át tartó tanulás támogatása és az oktatók képzésének javítása érdekében. Szükségesnek tartja a köz- és magánszféra közötti, a zöld készségek fejlesztésére irányuló partnerségek ösztönzését, valamint a kis- és középvállalkozások megfelelő támogatását a képzési programok megvalósításában. Mindenképpen biztosítani kell, hogy elegendő erőforrás álljon rendelkezésre a hatékony zöld és digitális képzés szavatolásához,
- javasolja, hogy dolgozzanak ki egyértelmű keretet a mikrotanúsítványok bevezetésére, és mozgósítsák elő a moduláris és rugalmas – különösen a vegyes tanuláson alapuló – képzési pályák széles körű elfogadását,
- javasolja a fenntarthatóság oktatásba és képzésbe való rendszerszintű integrációját határon átnyúló együttműködés, a diákok és a tanárok mobilitása, valamint a bevált gyakorlatok cseréje révén. Az Erasmus+ program kulcsszerepet játszik a szakképzés zöld és digitális átállásának támogatásában,
- ajánlja, hogy teljeskörűen hajtsuk végre a szociális jogok európai pillérének első alapelvét, és szerezzünk érvényt annak, hogy „[m]indenkinek joga van a minőségi és befogadó oktatáshoz, képzéshez és egész életen át tartó tanuláshoz annak érdekében, hogy olyan készségeket tartson, illetve

- szerezzen meg, amelyek lehetővé teszik számára, hogy teljes mértékben részt vegyen a társadalomban és sikeresen alkalmazkodjon a munkaerőpiaci változásokhoz”,
- hangsúlyozza, hogy a munkavállalókat egész életpályájuk során minőségi szakképzéssel kell támogatni, beleértve az iránymutatást és a készségek értékelésére szolgáló eszközöket is. Közös európai megközelítésre van szükség a képzések hatásának értékeléséhez és a bevált gyakorlatok terjesztéséhez, többek között szociális párbeszéd és kollektív tárgyalások révén, a nemzeti gyakorlatokkal összhangban,
 - kéri, hogy a mesterséges intelligencia (MI) segítségével biztosítsák, hogy a szakképzés jobban megfeleljen a zöld átállás által támasztott követelményeknek, előre jelezve a felmerülő képzési igényeket, gyorsan frissítve a tanterveket és személyre szabva a tanulási pályákat. Ugyanakkor elengedhetetlen, hogy az MI használata etikus és fenntartható formában történjen, valamint hogy a tanárok és az oktatók megfelelő képzésben részesüljenek.

- *Hogyan erősíthetik a tanulószereződéses gyakorlati képzések és a duális tanulási rendszerek azokat a készségeket, amelyekre a vállalkozásoknak szükségük van ahhoz, hogy szembenézzenek a zöld és digitális átállás kihívásaival?*

Az EGSZB:

- kiemeli, hogy a tanulószereződéses gyakorlati képzések fontosak az európai munkaerőpiacon elvárt digitális és környezetvédelmi készségek kialakításában,
- megjegyzi, hogy a tanulószereződéses gyakorlati képzési és tanúsítási rendszerek számos uniós országban elszigetelten működnek. Támogatja az alapos reform célkitűzését, például a képzés munkaerőpiaci igényekhez való igazítása, a hozzáférhetőség javítása és a transzverzális készségek előmozdítása érdekében,
- új megközelítést javasol a tanulószereződéses gyakorlati képzési rendszerek tekintetében, amelynek keretében kiegészítő képzési modult biztosítanak az új vagy innovációs technológiák területén a digitális és környezetvédelmi készségeket illetően. Úgy látja, hogy az alapismeretek elsajátítása alapvető előfeltétele az olyan szakképzési pályáknak, mint a tanulószereződéses gyakorlati képzések,
- hangsúlyozza a szociális partnerek szerepét a képzési rendszerek kialakítása és irányítása, valamint a munkaerőpiac készségigényeinek felmérése terén,
- támogatja az egyes uniós országokban a 30 év feletti felnőtteket megcélzó tanulószereződéses gyakorlati képzési rendszer fejlesztését; támogatja továbbá a tanulószereződéses gyakorlati képzést mint olyan mechanizmust, amely lehetővé teszi a fogyatékkal élő személyek integrációját,
- azt ajánlja, hogy a digitális készségek fejlesztésére vonatkozó hatékony szakpolitikák végrehajtása érdekében ösztönözzék a tagállamokat egy olyan átfogó megközelítés alkalmazására, amelyben egyaránt részt kapnak a szociális partnerek, a képzési szervezetek, a tudományos közösség és az érintett intézmények,
- határozottan támogatja az Erasmus+ programot, mivel az lehetővé teszi az emberek számára, hogy szakmai gyakorlatot teljesítsenek egy európai vállalatnál, elvégezzenek egy európai szakképzési intézmény által kínált tanfolyamot, vagy oktatási csereprogramokban vegyenek részt,

- emlékeztet arra, hogy támogatásra és iránymutatásra van szükség ahhoz, hogy a fiatalok tájékozódhassanak az új készségekről és a munkaerőpiaci lehetőségekről. Úgy véli, hogy a tájékoztatásnak és az iránymutatásnak azonos súllyal kell kezelnie a szakképzés különböző formáit, amelyek közül a tanulószerveződéses gyakorlati képzés nagyon magas arányban teszi lehetővé a közvetlen munkaerőpiaci integrációt.

- ***A közpolitikák közép- és hosszú távú hatásának értékelése a generációk közötti költségvetés-tervezés révén***

Az EGSZB:

- támogatja egy generációk közötti költségvetés-tervezési megközelítés bevezetését, amely elősegítené annak jobb tudatosítását, hogy az uniós, nemzeti és helyi pénzügyi programozás hogyan allokál forrásokat a különböző generációk számára úgy, hogy közben teljes mértékben tiszteletben tartják a tagállamok hatásköreit és költségvetési autonómiáját,
- arra kéri a tagállamokat, hogy költségvetéseikben módszeresen vegyék figyelembe a generációk közötti dimenziót, például úgy, hogy az összes releváns nemzeti költségvetési tételre alkalmazzák az ifjúsági ellenőrzést, vagy más módszerekkel, egyértelműen azonosítva azokat az intézkedéseket, amelyek adott esetben hatással lehetnek a különböző generációkra (generációs és potenciálisan generációs intézkedések). Ez az eszköz segítene jobban összehangolni a közkiadásokat a generációk közötti méltányosság elveivel, ugyanakkor előmozdítaná a fiatalok és az idősök közötti generációs tapasztalatcserét is,
- ösztönzi, hogy a költségvetési tervezés és nyomon követés szerves részeként aktiválják az ifjúság szerepvállalásának strukturált és érdemi mechanizmusait,
- úgy véli, hogy a generációk közötti méltányosság előmozdítása érdekében a tagállamok költségvetésének méltányos egyensúlyt kell biztosítani a családra és a gyermekekre jutó kiadások, valamint az egy főre jutó időskori kiadások között,
- hangsúlyozza, hogy a generációk közötti méltányosság mennyiségi értékelése révén biztosítani kell a szociális védelmi rendszerek hosszú távú fenntarthatóságát,
- azt javasolja, hogy a 2028–2034-es új kohéziós politikai programozási ciklussal kapcsolatos feltételrendszer részeként, valamint az új nemzeti és regionális partnerségi tervek végrehajtása során vezessenek be generációk közötti nemzeti és regionális költségvetés-tervezést. Ez biztosítaná a költségvetés hosszú távú fenntarthatóságát, és erősítené a közkiadások generációk közötti méltányosságát.

- ***Mesterséges intelligencia, nagy adathalmazok és ritka betegségek***

Az EGSZB:

- üdvözlí, hogy a mesterséges intelligencia optimalizálhatja a ritka betegségek kezelésének folyamatát, a személyre szabott gyógyszereket és az általános életminőséget, ugyanakkor elismeri az adatvédelemmel, a torzítással, a megfizethetőséggel és a hozzáférhetőséggel kapcsolatos aggályokat,

- ösztönzi a tagállamokat, hogy haladéktalanul digitalizálják az egészségügyi adatokat, és a határokon átnyúló adatmegosztás javítása és az európai egészségügyi adattér támogatása érdekében használják az ORPHA-kódokat,
- javasolja, hogy a mesterséges intelligencián alapuló egészségügyi ellátási modellek csak anonimizált és titkosított betegadatokhoz férjenek hozzá, bármilyen visszaélés esetén pedig szigorú szankciókat kell alkalmazni. A betegek hozzájárulására vonatkozó egyértelmű keretek és a független ellenőrző szervek kulcsfontosságúak az átláthatóság és az elszámoltathatóság biztosításához,
- kéri az Európai Gyógyszerügynökséget, hogy írja elő a mesterséges intelligencián alapuló egészségügyi döntések megmagyarázhatóságát, és biztosítsa valamennyi orvosi ajánlás orvos általi felügyeletét,
- hangsúlyozza, hogy az emberi felügyelet biztosítása érdekében ki kell dolgozni a mesterséges intelligencián alapuló diagnosztikai eszközökkel kapcsolatos szakmai képzést. Uniós szintű kampányokat kell indítani a betegek és az egészségügyi szakemberek mesterséges intelligencia terén szerzett ismereteinek bővítése érdekében,
- javasolja, hogy a megkülönböztetés megelőzése érdekében a mesterséges intelligencián alapuló modelleket különféle, nemek szempontjából kiegyensúlyozott adatkészletek alapján tanítsák, a Mesterséges Intelligenciával Foglalkozó Európai Hivatal pedig mozgósítsa elő a torzítás ellenőrzését és a forgalomba hozatal előtti nemi alapú tesztelést. Célzott finanszírozással kell támogatni a nőket a mesterséges intelligencia és az orvosi adattudomány területén,
- felhívja az EIT-t, hogy bővítse a mentorálási és vezetői programokat a nők mesterséges intelligenciával kapcsolatos egészségügyi ellátásban való részvételének fokozása érdekében, és hogy a Horizont Európa finanszírozza a nemek közötti egyenlőségre összpontosító MI-kutatást a nőket és az alulreprezentált csoportokat aránytalanul érintő betegségek jobb diagnosztizálása érdekében,
- kiemeli, hogy az adatkormányzásnak biztosítani kell a betegek számára az adataik feletti ellenőrzést, beleértve a hozzájárulás visszavonásához és a felhasználás megértéséhez való jogot, és ösztönzi a betegek által vezetett nyilvántartásokat és adatszövetkezeteket,
- javasolja, hogy a nagyvállalatok dominanciájának elkerülése érdekében a Horizont Európa finanszírozzon olyan induló innovatív vállalkozásokat és kkv-kat, amelyek ritka betegségek diagnosztizálására szolgáló mesterséges intelligenciát fejlesztenek. A köz- és magánszféra közötti partnerségeknek biztosítaniuk kell, hogy az MI-eszközök megfizethetők és hozzáférhetőek legyenek, és hogy az adatokhoz való hozzáférés méltányos maradjon,
- üdvözli a személyre szabott gyógyszerek és a ritka betegségek kezelésének mesterséges intelligencián alapuló fejlesztését, hangsúlyozza azonban, hogy fenntartható árképzési mechanizmusokra van szükség. Javasolja egy közfinanszírozású uniós MI-diagnosztikai platform létrehozását és a mesterséges intelligenciával kapcsolatos adatok határokon átnyúló megosztását a kisebb kórházak és kutatóintézetek javára,
- az egyenlő hozzáférés, a betegbiztonság és a felelős innováció biztosítása érdekében uniós szintű etikai iránymutatásokat kér az egészségügyben alkalmazott mesterséges intelligenciára vonatkozóan.

4. KÖZLEKEDÉS, ENERGIA, INFRASTRUKTÚRA ÉS INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM

- *A megfizethető lakhatásra vonatkozó európai terv – a civil társadalom hozzájárulása*

Az EGSZB:

- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki cselekvési tervet a lakhatáshoz való alapvető jog érvényesítésére, és hangsúlyozza, hogy hivatalosan rögzíteni kell ezt a jogot az elsődleges uniós jogban,
- úgy véli, hogy meg kell reformálni az állami támogatási szabályokat, hogy szélesebb körű hozzáférést lehessen biztosítani a szociális lakhatáshoz. Az általános gazdasági érdekű szolgáltatás jelenlegi meghatározása kizár bizonyos kulcsfontosságú csoportokat, és korlátozza a tagállamokat abban, hogy reagálni tudjanak a növekvő keresletre,
- hangsúlyozza, hogy sürgősen összehangolt uniós megközelítésre van szükség a megfizethető és fenntartható lakhatás hiányának kezeléséhez, de közben tiszteltetben kell tartani a szubszidiaritás elvét is, hiszen a lakhatási politika továbbra is elsősorban tagállami hatáskörbe tartozik,
- lakhatással kapcsolatos uniós cselekvési tervet javasol, hogy koherens politikát lehessen kialakítani a lakhatási válság kezelésére, és azt ajánlja, hogy a társadalmi egyenlőtlenségek és a szociális nélkülözés csökkentése érdekében minden tagállam vezessen be az „elsőként lakhatás” megközelítésre épülő programokat a hajléktalanság kezelésére.

- *Polgárookra irányuló energiaügyi csomag: polgári szerepvállalás, energiaközösségek és termelő-fogyasztói szemlélet*

Az EGSZB:

- hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság egyelőre nem teljesíti megfelelően azt a szándékát, hogy a polgárokat helyezze az energiaunió középpontjába. Ezért üdvözlí a polgárookra irányuló energiaügyi csomagot (CEP), amely az emberek és a közösségek bevonásának egyik módja, de hangsúlyozza, hogy a CEP-nek garantálnia kell a polgárok teljes körű bevonását egy méltányos, fenntartható és biztonságos energiarendszer kiépítésébe. Fontosnak tartja továbbá az energiaszegénység elleni határozottabb fellépést azáltal, hogy helyi szinten bevezetik az érintett háztartások egységes fogalommeghatározását és adatvezérelt azonosítását;
- kiemeli, hogy a CEP-nek prioritásként kell kezelnie az energiaközösségek finanszírozását, és tisztáznia kell a közösségi energiával kapcsolatos kulcsfogalmakat, amelyeket a tagállamok jelenleg nagyon eltérően értelmeznek. A finanszírozást minimális normák betartásához kell kötni a fiatalok szerepvállalása, az energiatudatosság előmozdítása és a zöld készségek fejlesztése terén;
- a polgári szerepvállalás ösztönzése érdekében, valamint az energiaszegénység enyhítéséhez szükséges előfeltételek megteremtése érdekében azt javasolja, hogy az EU: 1) haladéktalanul vezesse be a háztartások hálózatról való lekapcsolásának az egész EU-ra kiterjedő tilalmát; 2) vesse el a lehívási sorrenden alapuló rendszert, amely a villamosenergia-árakat a gázárakhoz köti; 3) módosítsa a szakpolitikai nyelvezetet, és az energiával kapcsolatban „fogyasztók” helyett „polgárokról” beszéljen; 4) teremtsen meg az európai energiaügyi ombudsman intézményét.

- [*A műszaki alkalmassági jogszabálycsomagba tartozó irányelvek felülvizsgálata*](#)

Az EGSZB:

- számára a közúti közlekedésbiztonság kiemelt prioritás, amelynek átfogó célja, hogy 2050-re nullára csökkenjen a halálos kimenetelű közúti balesetek száma. Az élet védelme, a sérülések számának csökkentése, valamint a személyeknek, a javaknak és az infrastruktúrának okozott károk megelőzése ezen erőfeszítések alapvető elemei. A közúti közlekedésbiztonság nem csupán műszaki szabványok, hanem társadalmi felelősségvállalás és felelős kormányzás kérdése is, és a fenntartható mobilitási stratégiák középpontjában kell állnia,
- hangsúlyozza, hogy olyan rendszerszintű megközelítésre van szükség, amely a járművek műszaki fejlesztése mellett az ágazat szereplőinek képzését is erősíti, javítja a közúti infrastruktúra minőségét, és biztosítja a biztonsági rendszer integrált és részvételen alapuló irányítását,
- arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak óvintézkedéseket annak érdekében, hogy az új szabályokhoz való alkalmazkodás ne súlyosbítsa a társadalmi egyenlőtlenségeket, különös tekintettel az alacsony jövedelmű háztartásokra és a mikrovállalkozásokra,
- hangsúlyozza, hogy sürgősen szabványosítani kell az elektromos járművekre és a fejlett vezetéstámogató rendszerekre (advanced driver assistance systems – ADAS) vonatkozó ellenőrzéseket képzett technikusokkal és modern berendezésekkel a vizsgálati központokban, és javasolja egy európai keret létrehozását az ellenőrzést végző személyzet képzésére és tanúsítására.

- [*Az orosz energiaiimport felszámolása*](#)

Az EGSZB:

- üdvözli a javaslatot, de felismeri, hogy az EU-nak prioritásként kell kezelnie az orosz gáz és olaj 2026-ban történő fokozatos kivezetését – biztosítva, hogy ez legkésőbb 2027 végéig be is fejeződjön –, és megjegyzi, hogy sürgősen be kell szüntetni Oroszország háborús törekvéseinek finanszírozását, és az Unió biztonságát néhány tagállam vélt rövid távú pénzügyi előnyei fölé kell helyezni. Az EGSZB által az alábbiakban javasolt új 7. cikk az olajimport esetében a gázimportra vonatkozókkal azonos feltételeket szabna;
- üdvözli az energiafüggőség nyomon követésére javasolt határozottabb eszközöket; ugyanakkor azt javasolja, hogy ezeket a mechanizmusokat szigorúbb parlamenti felügyeletnek vessék alá. Azt ajánlja továbbá, hogy vonják be a szociális partnereket és a szervezett civil társadalmat a stratégiai függőségek értékelésébe,
- javasolja, hogy töröljék a javaslat 15. cikkében foglalt eltérés lehetőségét. Ez ugyanis aláássa a javaslat stratégiai céljait azáltal, hogy gyengíti annak alapvető célkitűzését,
- sürgeti, hogy az EU tegyen proaktív és összehangolt intézkedéseket arra, hogy még jobban kiszűrje és felszámolja az árnyékflották működését. rámutat, hogy az uránra és származékaira, valamint a kapcsolódó technológiákra és szakértelemre vonatkozóan minél előbb – mihelyt ez biztonságosan lehetséges – megfelelő intézkedéseket kell bevezetni.

- ***Az euromatrica-irányelv (1999/62/EK irányelv) módosítása***

Az EGSZB:

- üdvözli az Európai Bizottság arra vonatkozó irányelvjavaslatát, hogy hosszabbítsák meg azt az időszakot, amelyen keresztül a kibocsátásmentes nehézgépjárművek jelentősen csökkentett mértékű infrastruktúradíjakat vagy használati díjakat fizethetnek vagy mentesülnek e díjak megfizetése alól. Ezt időszerű és szükséges intézkedésnek tartja a közúti közlekedés dekarbonizációjának támogatása érdekében. Támogatja azt a javaslatot, hogy a meghosszabbított időszak 2031. június 30-ig tartson, mivel ez jogbiztonságot és beruházási biztonságot nyújt, összhangban van a szén-dioxid-kibocsátási előírásokkal, és konkrét keresletoldali ösztönzőt kínál a gazdasági szereplők számára a tisztább technológiák felé történő elmozduláshoz,
- megismétli korábbi álláspontját, amelyben méltányos, inkluzív és kiegyensúlyozott megközelítést szorgalmazott a kereskedelmi célú közúti közlekedésben végrehajtandó zöld átállás kapcsán, illetve rámutat arra, hogy nem szabad megfélemlíteni a kis- és közepes méretű fuvarozókról. Hangsúlyozza, hogy sürgősen fel kell gyorsítani az elektromos és egyéb töltőinfrastruktúra kiépítését a TEN-T törzshálózat és átfogó hálózatok mentén,
- azt ajánlja, hogy a CO₂-kibocsátáson alapuló úthasználati díjakból származó bevételeket fordítsák az infrastruktúra kiépítésének támogatására, valamint a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművekbe beruházó üzemeltetőket célzó pénzügyi támogatási rendszerekre. Sürgeti továbbá a társjogalkotókat, hogy kapcsolják össze az útazási politikákat és a CO₂-kibocsátási előírásokat, és biztosítsák, hogy az euromatrica-irányelv a 2. uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerrel (ETS2) és más uniós éghajlat-politikai eszközökkel szinergiában működjön.
-

5. EGYSEGES PIAC, TERMELES ÉS FOGYASZTÁS

- ***A kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatokra vonatkozó salátacsomag***

Az EGSZB:

- üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy egyszerűsítse a jogszabályokat és csökkentsen bizonyos adminisztratív terheket, ugyanakkor aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a konzultációs folyamat nem volt megfelelő, a javasolt változtatásokról csak korlátozott vita folyt, nem végeztek hatásvizsgálatokat,
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a vállalkozások mérete és az egyes tagállamok jellemzői szerint átfogóan térképezze fel az uniós üzleti szektort, hogy megfelelőbben meg lehessen határozni a küszöbértékeket és a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok (SMC) kategóriájának alkalmazási körét,
- ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő további célzott egyszerűsítési intézkedéseket az általános adatvédelmi rendelet tekintetében, mivel számos vállalatnak továbbra is aránytalan megfelelési követelményeket kell teljesítenie, ideértve a széles körű nyilvántartás vezetését,
- aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a fluortartalmú üvegházhatású gázokról (F-gázok) szóló rendelet javasolt módosítása joghézagot teremthet az éghajlat szempontjából rendkívül káros anyagokkal foglalkozó jogi keretben,

- kiemeli, hogy az egységes előírásoknak harmonizált megközelítésen kell alapulniuk, és szigorú kritériumokhoz kötött tartalékmegoldásnak kell tekinteni őket, hogy biztosítani lehessen, hogy kidolgozásuk és elfogadásuk folyamata egyértelmű és átlátható legyen, és ne vezessenek egy párhuzamos rendszer kialakulásához.

- **Kihívás az egységes piac számára: a polgárok igényeit szem előtt tartó európai védelempolitika**

Az EGSZB:

- megismétli, hogy az EU védelmi képességeinek megerősítését alapvető értékeivel összhangban kell végrehajtani, szem előtt tartva az emberek jóllétét,
- úgy véli, hogy az EU-nak a közös kül- és biztonságpolitika részeként közös védelempolitikát kell elfogadnia, és olyan erős európai védelmi pillért kell kiépítenie, amely túlmutat a nemzeti modelleken,
- az európai biztonság integrált megközelítésének elfogadását szorgalmazza, amely a szociális, ipari, környezetvédelmi és egészségügyi szempontokra is kiterjed, szilárd állami rendszerekre és a nyilvánosság bizalmára építve,
- hangsúlyozza, hogy sürgősen elő kell mozdítani egy olyan közös európai iparpolitikát, amely az átláthatóság, a hatékonyság és a fenntarthatóság elvének tiszteletben tartása mellett fokozza az ipari versenyképességet. Ezen túlmenően konkrét közös finanszírozási eszközök bevezetését szorgalmazza,
- javasolja, hogy a védelmi beruházások célja az európai védelmi technológiai és ipari bázis megerősítése legyen, aktívan bevonva a szociális partnereket és a kis- és középvállalkozásokat. Elengedhetetlen a képzett munkaerő foglalkoztatásának előmozdítása és a dömping vagy a delokalizáció káros gyakorlatainak megelőzése,
- alapvető fontosságúnak tartja a megfelelő koordináció biztosítását az uniós finanszírozási eszközök és az EU költségvetési kerete között, lehetővé téve a stratégiai beruházások, többek között a védelmi ágazatban végrehajtott beruházások kizárását a hiány számításából,
- felhívja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a védelmi alapok eredetének, rendeltetésének és kezelésének teljes átláthatóságát,
- egy integrált biztonsággal foglalkozó intézményközi megfigyelőközpont létrehozását szorgalmazza (amelyben az EGSZB, az RB, az Európai Bizottság és az Európai Parlament is részt venne), amely figyelemmel kísérné az európai védelmi politika helyi szintű hatását, és felmérné, hogy miként ítélik meg és mennyire bíznak benne a polgárok.

- ***Tisztességes versenyre való felhívás harmadik országbeli platformok tekintetében***

Az EGSZB:

- aggodalommal állapítja meg, hogy a harmadik országbeli e-kereskedelmi platformok, mint a Temu és a Shein terjeszkedése jelentős kihívásokat teremt a tisztességes verseny, a fogyasztóvédelem és a jogszabályi előírásoknak való megfelelés tekintetében,
- egységes piacunk védelme érdekében felszólít az Európai Bizottság által közzétett, *a biztonságos és fenntartható e-kereskedelemre vonatkozó eszköztár* gyors végrehajtására, valamint összehangolt megközelítésre és a meglévő szabályok erőteljesebb érvényesítésére uniós, nemzeti és regionális szinten,
- támogatja az uniós vámügyi reform mielőbbi végrehajtását, különös tekintettel az e-kereskedelemre vonatkozó részre, és sürgeti az uniós tagállamokat, hogy haladéktalanul adjanak megbízást az Európai Bizottságnak a vámügyi adatközpont fejlesztésére,
- ragaszkodik ahhoz, hogy minden harmadik országbeli platform jelöljön ki egy olyan uniós székhellyel rendelkező gazdasági szereplőt, amely az ellátási lánc elismert központi szereplőjeként vállalja a teljes jogi felelősséget a visszaküldési folyamat kapcsán,
- a fogyasztóvédelmi jogszabályok és az árak feltüntetéséről szóló irányelv szigorúbb érvényesítésére szólít fel, válaszul az olyan platformok által elkövetett ismételt jogsértésekre, amelyek nem tartják be a szabályokat, továbbá figyelmen kívül hagyják a hulladékra és a csomagolásra vonatkozó uniós szabályokat is, mivel az ártalmatlanítás költségeit másokra hárítják,
- egy sor olyan konkrét rövid, közép- és hosszú távú intézkedést javasol, amelyek tisztességes versenyhez vezetnének, megfelelően az EUSZ 3. cikkének (3) bekezdésében a szociális piacgazdaságra vonatkozó követelményeknek.

- ***A védelemre vonatkozó omnibusz csomag***

Az EGSZB:

- hangsúlyozza, hogy felügyeleti mechanizmusokat kell biztosítani a szabályozási keret javasolt kiigazításainak nemzeti szintű alkalmazására vonatkozóan,
- javasolja az engedélyezés felgyorsításáról szóló rendelet megerősítését,
- javasolja az általános transzferengedélyek szisztematikus és elsőbbségi használatát minden uniós szinten finanszírozott vagy koordinált projekt esetében, valamint annak kiterjesztését és harmonizálását a nemzeti rendszerekben,
- javasolja az egyszerűsítési intézkedések hatékonyságának felülvizsgálatát,
- javasolja, hogy a vegyi anyagok esetében a tagállamok számára nemzeti „védelmi célú” mentességek engedélyezésére vonatkozó lehetőséget megfelelő környezetvédelmi ellenőrzési és kompatibilitási eljárásokhoz kössék,
- javasolja, hogy tegyék rugalmasabbá és átláthatóbbá az Európai Védelmi Alap működését,
- javasolja, hogy biztosítsanak értelmező pontosításokat az olyan eszközökre vonatkozóan, mint az InvestEU és a fenntartható finanszírozási keret, valamint egyszerűsítsék az eljárásokat, és védjék meg az érzékeny információk bizalmas jellegét,

- javasolja, hogy az Európai Bizottság koordinálja és felügyelje a védelmi ipart célzó akadémiák, kompetencia- és kiválósági központok, mobilitási és Erasmus+ programok létrehozását.

- ***Az európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás létrehozása***

Az EGSZB megfelelőnek tartja a javaslat tartalmát, és úgy véli, hogy nincs szükség annak véleményezésére.

- ***Induló és növekvő innovatív vállalkozások***

Az EGSZB:

- hangsúlyozza, hogy az induló és a növekvő innovatív vállalkozások sikere az erőforrásokhoz és a termékipiacokhoz való versenyképes hozzáféréstől, valamint az innovációt, a beruházásokat és a kereskedelmet támogató szabályozási és költségvetési környezettől függ,
- rámutat, hogy további erőfeszítésekre van szükség a vállalkozói szellem és a vállalkozásfejlesztés szélesebb körű előmozdítása érdekében, például az üzleti tevékenységekkel kapcsolatos valamennyi szakpolitikai és szabályozási kezdeményezésbe be kell építeni a növekedési perspektívát,
- kiemeli a teljes értékláncokra és a jogalkotási folyamat valamennyi szakaszára kiterjedő alapos hatásvizsgálatok által vezérelt minőségi jogalkotás elvének fontosságát, és kéri az innovációs stresszteszt és a versenyképességi ellenőrzés megfelelő végrehajtását és nyomon követését,
- hangsúlyozza, hogy a növekvő innovatív vállalkozások pénzügyi szükségletei azonnali megoldásokat igényelnek a teljes beruházási lánc mentén, és nem várhatnak a következő többéves pénzügyi keretre,
- kéri annak értékelését, hogy miként javíthatók az induló és a növekvő innovatív vállalkozások adózási feltételei, beleértve a tagállamok bevált gyakorlatainak tanulmányozását, valamint annak összehasonlító elemzését, hogy az Egyesült Államokban és más konkurens gazdaságokban hogyan kezelik az induló innovatív vállalkozások saját tőkéjét,
- létfontosságúnak tartja, hogy az induló innovatív vállalkozások hozzáférjenek a magas színvonalú kutatási és technológiai infrastruktúrához, például a szuperszámítógépekhez és a mesterségesintelligencia-gyárakhoz, valamint hogy kapjanak testre szabott támogatást termékeik és szolgáltatásaik kereskedelmi hasznosításához,
- kéri fő teljesítménymutatók (KPI-k) fokozatos kidolgozását, hogy lehetővé váljon az induló és a növekvő innovatív vállalkozások tevékenységeinek átfogóbb és eredményorientáltabb nyomon követése, valamint a specifikusabb célmeghatározás.

- ***Az MI-alkalmazások és a szabadfoglalkozásúak által nyújtott szolgáltatások közötti kölcsönös függőségek: a sürgős társadalmi igények kezelése***

Az EGSZB:

- hangsúlyozza, hogy a mesterséges intelligenciának továbbra is kiegészítő eszköznek kell maradnia, nem helyettesítheti a szabadfoglalkozásúak tevékenységeit, és a szakmai autonómia és elszámoltathatóság megőrzése érdekében a végső döntéshozatalnak emberi ellenőrzés alatt kell maradnia az olyan érzékeny területeken, mint az egészségügy, a jog vagy az adózás,
- hangsúlyozza, hogy a technológia enyhítheti az adminisztratív terheket és megkönnyítheti a rutinfeladatokat, lehetővé téve, hogy a szakemberek a nagyobb értékű, emberközpontú szolgáltatásokra összpontosítsanak, ami javítja a polgároknak és a vállalkozásoknak nyújtott szolgáltatások hatékonyságát és minőségét,
- kitart amellett, hogy etikai és szakmai normákat kell alkalmazni a mesterséges intelligencia használatára vonatkozóan, biztosítva a mesterséges intelligencián alapuló döntések átláthatóságát, elkerülve a torzításokat és a hátrányos megkülönböztetést, valamint tiszteletben tartva a magánéletet, az adatvédelmet és a szellemi tulajdon-jogokat,
- hangsúlyozza, hogy folyamatos képzésre és szakmai normákra van szükség annak biztosításához, hogy a szabadfoglalkozásúak élvezhessék a mesterséges intelligencia előnyeit. Az etikai bizottságoknak és az inkluzív irányítási struktúráknak szorosan kapcsolódniuk kell a gyakorlathoz, míg a szociális párbeszéd és a munkavállalói részvétel kulcsfontosságú annak meghatározásához, hogy mely feladatokat ruházunk át a gépekre, és melyek maradnak az emberek számára fenntartva,
- úgy véli, hogy a közbizalomhoz a mesterséges intelligencia felelős fejlesztési ciklusára van szükség, amely biztosítja a méltányosságot, az elszámoltathatóságot és a megbízhatóságot, olyan szabályozással, amely tisztázza a felelősségi köröket, miközben ösztönzi az innovációt és védi a közérdeket.

- ***Az egységes piaci szabályok érvényesítésének megerősítése: a jelenlegi eszközök és keretrendszer felülvizsgálata***

Az EGSZB:

- hangsúlyozza a végrehajtási politika központi szerepét az egységes piac széttöredezettségének csökkentésében, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy alkalmazzon egyértelmű és összehangolt megközelítést a megelőző, az együttműködésen alapuló és a korrekciós eszközök között. Kiemeli továbbá a tagállamok elsődleges kötelezettségét az uniós jog helyes és időben történő végrehajtására,
- úgy véli, hogy az uniós jog megfelelő végrehajtását be kell építeni a jogalkotási folyamat valamennyi szakaszába, és a jogszabályoknak tartalmazniuk kell a végrehajtásra vonatkozó záradékokat. A túlszabályozást el kell kerülni, mégpedig korlátozni kell az uniós jogszabályok további nemzeti követelményekkel való kiegészítésének lehetőségét. Az EGSZB e tekintetben aktív szerepvállalást kér a társjogalkotóktól, valamint a tagállamoktól,
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy aktualizálja az uniós jog végrehajtásáról szóló közleményt, hogy megerősítse és egyszerűsítse a végrehajtási eszközöket, felgyorsítsa a kötelezettségszegési eljárások

- lefolytatását, és egyúttal növelje azok átláthatóságát,
- rámutat a kötelezettségszegési eljárások hatékony alkalmazásának jelentőségére, mivel ez a legerősebb eszköz annak biztosítására, hogy a tagállamok helyesen alkalmazzák az uniós jogot. Javasolja az eljárások időtartamának lerövidítését annak érdekében, hogy el lehessen kerülni a jogbizonytalanságot, növelni lehessen az átláthatóságot,
 - úgy véli, hogy a SOLVIT-ot fejleszteni kell, és össze kell kapcsolni a többi végrehajtási eszközzel; az egységes piac szabályainak érvényesítésével foglalkozó munkacsoport (SMET) megerősítését szintén szükséges lépésnek tartja. Emellett hasznos lenne új lehetőségeket feltárni az uniós jog helyes alkalmazásának biztosítására. Ezzel összefüggésben az EGSZB arra kéri a tagállamokat, hogy biztosítsák a szükséges forrásokat a jövőbeli egységes piaci serpák számára,
 - ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a Szerződések öréként mielőbb hajtson végre konkrét intézkedéseket jogérvényesítési politikájának javítása érdekében, a tagállamokat pedig arra, hogy csökkentsék a meglévő akadályokat, és tartózkodjanak újabbak létrehozásától.

- **Az egészséget befolyásoló kereskedelmi tényezők**

Az EGSZB:

- hangsúlyozza, hogy az egészséget befolyásoló kereskedelmi tényezők tekintetében minél előbb átfogó és preventív megközelítést kell elfogadni, amely az alapvető emberi jogokon alapul. E tényezők alatt a magánszereplők olyan stratégiái értendők, amelyek negatívan befolyásolják az közegészséget és a demokratikus fékeket és ellensúlyokat,
- arra kéri az EU-t és tagállamait, hogy a 2028 és 2034 közötti időszakra vonatkozó következő többéves pénzügyi keret révén fogadjanak el ambiciózus politikákat és stratégiai finanszírozási programot, hogy az egészségügy az európai reziliencia pillérévé váljon, a megelőzést helyezve előtérbe,
- egy kiegyensúlyozott szakpolitikai keretet szorgalmaz, melynek segítségével az európai vállalkozások a közegészségügyet jobban szem előtt tartó modellek felé mozdulhatnak el. A közpolitikákba be kell építeni az elővigyázatosság elvét, valamint az átláthatóságra és a kellő gondosságra vonatkozó rendelkezéseket,
- támogatja, hogy az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) égisze alatt hozzák létre az egészséget befolyásoló kereskedelmi tényezők európai megfigyelőközpontját, valamint egy szigorú kritériumokon alapuló, a szociális és szolidáris gazdaság által inspirált „az egészség mellett elkötelezett vállalkozás” európai címkét,
- kéri a civil társadalom és a betegek érdekvédelmi szervezeteinek aktív bevonását az egészségügyi politikák kidolgozásának és értékelésének valamennyi szakaszába, biztosítva ugyanakkor a finanszírozás átláthatóságát és a befolyást gyakorló iparágaktól való függetlenséget.

6. MEZŐGAZDASÁG, VIDÉKFEJLESZTÉS ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

• Európai klímarendelet – módosítás

Az EGSZB:

- üdvözlöi a klímarendelet várható módosítását, amely 2040-re azt a kötelező erejű éghajlat-politikai célkitűzést javasolja, hogy 1990-hez képest 90%-kal csökkentsék a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátást; megerősíti, hogy támogatja a 2040-re kitűzött 90%-os nettó kibocsátáscsökkentési célt,
- támogatja az Európai Bizottság által választott, arra irányuló megközelítést, hogy a módosított klímarendelet 1. cikkébe iránymutatásokat illesszenek be a támogató szakpolitikákkal kapcsolatban, mivel ez összhangban van az EGSZB arra irányuló korábbi kérésével, hogy az európai iparágak versenyképességét és az igazságos átmenetet garantáló támogató szakpolitikákat vezessenek be, valamint a szigorú 90%-os célérték elérésének egyetlen módjaként minden karbonsemleges és karbonszegény technológiát költséghatékonyan használjanak,
- arra kéri a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy szeptemberig állapodjanak meg a 2040-re vonatkozó 90%-os éghajlat-politikai csökkentési célról, valamint október elejéig az azt kísérő, nemzetileg meghatározott hozzájárulásokról,
- úgy véli, hogy az éghajlat-politikai fellépés fő prioritásának az EU-n belüli kibocsátáscsökkentésnek kell lennie, tükrözve a maximális ambíciószintet,
- elismeri, hogy a nagymértékben integrált nemzetközi kreditek biztosíthatják a 2040-re kitűzött cél eléréséhez szükséges rugalmasságot, és közben biztosítani kell, hogy a krediteket ne a hazai éghajlat-politikai intézkedések kiváltására használják és ezáltal ne okozzanak társadalmi és környezeti károkat. A krediteknek az EU egyéb külső és belső politikáival is összhangban kell állniuk. Az EGSZB egy olyan uniós szintű szervezet létrehozását javasolja, amely a kreditek megvásárlásáért, nyomon követéséért és minőségének biztosításáért felelne. A nemzetközi krediteket nem szabad felhasználni a kibocsátáskereskedelmi rendszernek való megfeleléshez,
- megjegyzi, hogy az EU jövőbeli bővítése valószínűleg a 2040-re kitűzött cél időkeretébe fog esni. Az EGSZB annak tisztázására kéri az Európai Bizottságot, hogy milyen hatással járna a bővítés a 2040-re kitűzött éghajlat-politikai célra nézve, beleértve azt is, hogy egy nagyobb EU esetében hogyan kell kiszámítani az 1990-es kiindulási év kibocsátási szintjét és a 90%-os célértéket,
- javasolja, hogy kezeljék prioritásként az uniós tagjelölt országokban létrehozott nemzetközi krediteket, és hogy 2031-től kezdődően tegyék lehetővé a tagjelölt országokból származó nemzetközi kreditek 2040-re kitűzött célba való beszámítását. Ara kéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen összefoglaló hatásvizsgálatot, amely a 90%-os célértékre összpontosít, beleértve a nemzetközi kreditek felhasználásának hatását is,
- javasolja, hogy a tiszta technológiák exportját építsék be a klímarendelet módosításába, illetve hozzanak létre egy tiszta ipari eredménytáblát, amely a karbonsemleges ágazatokban nyomon követné a foglalkoztatás, az innováció és az export növekedését,
- azt javasolja, hogy a következő jogalkotási javaslatokban mérlegelendő tételek között az élelmezésbiztonságot foglalják bele a klímarendelet módosításába. Kiemeli, hogy a mezőgazdaság, az erdészet és a mezőgazdasági gyakorlatok fontos szerepet játszanak a természeti erőforrások, a biológiai sokféleség és az egészséges ökoszisztémák megőrzésében, illetve a vidéki közösségek fellendítésében,
- azt ajánlja, hogy külön nevesítsék az energiaszegénység kezelését a klímarendelet módosításában,

- arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy azonosítsa és mozgítsa elő azokat a kettős felhasználású technológiai megoldásokat, amelyek védelmi és éghajlat-politikai célkitűzéseket egyaránt szolgálnak.

- *Az ökológiai és minőségi élelmiszerek jövője és a fogyasztás fokozásának módja*

Az EGSZB:

- hangsúlyozza, hogy olyan átfogó uniós élelmiszipolitikára van szükség, amely integrálja a biogazdálkodást és a minőségrendszereket a környezetvédelmi, egészségügyi, éghajlat-politikai és vidékfejlesztési stratégiákba,
- úgy gondolja, hogy az ágazat fenntartható fejlődésének támogatásához integrált intézkedésekre – csökkentett héára, minőségi termékek közbeszerzésére, tanácsadási szolgáltatásokra, innovációra – van szükség,
- kijelenti, hogy fontos az ellenőrzési rendszerek megerősítése, az egyenértékűségi előírások harmonizálása és a digitális nyomkövethetőség megvalósítása, különösen a behozatal esetében,
- hangsúlyozza, hogy a promóciós kampányoknak magukban kell foglalniuk az élelmiszerekkel kapcsolatos oktatást, a fenntartható turizmust és a területi márkáépítést, amelyet szakosodott nemzeti ügynökségek támogatnak,
- úgy véli, hogy uniós stratégia ajánlott, amely minimumcélakat (pl. az iskolák, kórházak, közintézmények 25%-ban minőségi termékekkel való ellátását), kereskedelmi partnerségeket és tematikus kampányokat tartalmaz,
- felhívja az Európai Bizottságot, hogy dolgozzanak ki olyan harmonizált adóügyi megoldást, amely valamennyi tagállamban alkalmazható, lehetővé téve az a minőségi termékekre vonatkozó kedvezményes héakulcsokat,
- támogatja a fiatal mezőgazdasági termelőket, a nőket, a kis családi gazdaságokat és az ökológiai átállásban részt vevő mezőgazdasági termelőket célzó KAP-intézkedések végrehajtását és azt ajánlja, hogy a tagjelölt országokban ezt a támogatást előcsatlakozási finanszírozási eszközökön keresztül nyújtsák,
- úgy véli, hogy a tanúsítási eljárásokat harmonizálni kell és a kistermelők viszonyaihoz kell igazítani, a csoportos tanúsításra vagy a digitális modellekre is kiterjedően,
- javasolja a „természetes”, „hagyományos” és hasonló kifejezések szabályozását, valamint a földrajzi szimbólumok félrevezető használatának szankcionálását, különösen a feldolgozott termékek esetében,
- szorgalmazza az uniós minőségi szabványok és védjegyek elismerését és védelmét a globális kereskedelemben, ezáltal a tisztességes és fenntartható élelmiszermodell előmozdítását.

- **A KAP egyszerűsítésére vonatkozó csomag**

Az EGSZB:

- úgy véli, hogy a fokozott és jobb digitalizációnak kulcsfontosságú stratégiát kell jelentenie a KAP egyszerűsítéséhez azáltal, hogy lehetővé teszi a digitális eszközök használatát az adatgyűjtéshez, a nyomon követéshez és a kifizetések feldolgozásához; a tagállamoknak aktívan ösztönözniük és támogatniuk kell a mezőgazdasági termelők digitális készségfejlesztését, és szükség esetén pénzügyi támogatást kell nyújtaniuk képzésükhöz és továbbképzésükhöz,
- ajánlja, hogy minden KAP stratégiai terv tartalmazzon egy konkrét tervet a kifizetések kérelmezésével járó adminisztratív terhek csökkentésére azáltal, hogy a pályázati űrlapokat lerövidítik, az előre kitöltött formanyomtatványokat szélesebb körben használják, a releváns adatokhoz való hozzáférés során pedig a legkorszerűbb digitális technológiát alkalmazzák,
- javasolja, hogy azoknak az új mezőgazdasági termelőknek, akik első alkalommal hoznak létre és vezetnek mezőgazdasági üzemet, az uniós jogi követelményeknek való megfelelés érdekében ugyanazokat a feltételeket biztosítsák a beruházások támogatására vonatkozóan, mint a fiatal mezőgazdasági termelőknek, feltéve, hogy aktív mezőgazdasági termelők,
- javasolja, hogy ha egy mezőgazdasági vállalkozás, mezőgazdasági üzem vagy ugyanazon gazdaságban működő mezőgazdasági termelők csoportja különböző években két vagy több fiatal mezőgazdasági termelőt foglalkoztat, akkor több mint öt éven keresztül jogosult legyen a fiatal mezőgazdasági termelőknek nyújtott kiegészítő jövedelemtámogatásra,
- javasolja, hogy a mezőgazdasági kistermelőknek nyújtott éves támogatás ne haladja meg az 5000 EUR-t (indexálva), amennyiben a tagállamok közvetlen kifizetések helyett átalányösszeget vagy hektáronkénti összegeket juttatnak a mezőgazdasági kistermelőknek, valamint hogy jelentősen csökkentsék a helyszíni ellenőrzések számát a modern technológia fokozott használata révén,
- ajánlja, hogy a tagállamok lehetőséget biztosítsanak arra, hogy a támogatási kérelmeket és a kifizetési kérelmeket azok benyújtását követően kijavítsák, anélkül, hogy ez hatással lenne a támogatásra való jogosultságra, feltéve, hogy a kijavítandó hibákat jóhiszeműen követték el, illetve hogy a javításra vagy azelőtt kerül sor, hogy a kérelmezőt tájékoztatták volna a helyszíni ellenőrzésre való kiválasztásáról, vagy mielőtt az illetékes hatóság határozatot hozott volna,
- javasolja, hogy azokat a mezőgazdasági termelőket, akik előre nem látható körülmények miatt nem tudtak részt venni egy kockázatkezelési eszközrendszerben, ne részesítsék hátrányos megkülönböztetésben azáltal, hogy alacsonyabb kompenzációs kifizetésben részesülnek,
- javasolja, hogy kivételes körülmények esetén az Európai Bizottság – a tagállammal együttműködve – további sürgősségi finanszírozás biztosítson. A válságtámogatások nem csökkenthetik az alapszintű jövedelemtámogatásra elkülönített összegeket,
- ajánlja, hogy a tagállamok számára biztosítsanak mérlegelési jogkört arra, hogy amennyiben az adott helyi körülmények indokolják, a kötelező előírások miatt fellépő területspecifikus hátrányok esetében ne hektáronkénti támogatást alkalmazzanak, hanem alternatív kifizetési rendszert vezessenek be,
- javasolja a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírások teljes körű értékelését és felülvizsgálatát annak érdekében, hogy azok a mezőgazdasági termelők számára kedvezőek legyenek, és hogy támogassák az élelmezésbiztonságot az EU-ban azáltal, hogy megkönnyítik a helyes környezetvédelmi gyakorlatnak megfelelő minőségi élelmiszerek előállítását,
- úgy véli, hogy az öntözési beruházások támogatása nem függhet attól, hogy az egyes tagállamok vagy régiók hogyan értelmezik a víztestek „jónál rosszabb” állapotát. Tiszteletben kell tartani más ökoszisztémák szükségleteit.

- **Egészséges bolygó az egészséges emberekért: az „egy egészség” megközelítés felé**

Az EGSZB:

- sürgeti az uniós intézményeket, hogy dolgozzanak ki átfogó uniós stratégiát az „egy egészség” témájában, olyan – megfelelő pénzügyi forrásokkal ellátott – cselekvési tervvel kiegészítve, amely többszintű kormányzáson alapul és többrésztvevős megközelítést követ annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat a végrehajtásban,
- javasolja az „egy egészség” megközelítésért felelős Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóság megerősítését, előmozdítva az összes érintett főigazgatóság közötti hatékony együttműködést,
- hangsúlyozza, hogy az „egy egészség” megközelítést be kell építeni az összes főbb uniós szakpolitikai keretbe, és meg kell erősíteni az együttműködést az uniós ügynökségek között; ezzel párhuzamosan ösztönözni kell a szinergiákat a nemzetközi partnerekkel, valamint fokozott szociális és civil párbeszédnek révén elő kell mozdítani az inkluzív kormányzást az „egy egészség” témájában kifejtett erőfeszítések széles körű támogatása és az azokkal való összhang biztosítása érdekében,
- sürgeti az Európai Bizottságot, hogy a következő többéves pénzügyi keretben különítsen el pénzügyi forrásokat az „egy egészség” megközelítés alkalmazásának támogatására, különösen pedig a természetalapú megoldásokra, a megelőzésre és a kutatásra,
- alapvető fontosságúnak tartja a környezeti, állati és emberi egészségügyi kockázatok integrált nyomon követésének támogatását, valamint a korai előrejelző rendszerek, a szakpolitika-fejlesztés és a rezilienciaépítő stratégiák megalapozását szolgáló transzdiszciplináris kutatás finanszírozását. A nemzetközi együttműködés megerősítése elengedhetetlen ezeknek az összetett kockázatoknak a kezeléséhez, valamint a hatékony és összehangolt globális válaszhoz,
- olyan inkluzív mechanizmusokat szorgalmaz, amelyek révén a szakpolitika-alkotás valamennyi szakaszában részt vesznek helyi szereplők, politikai döntéshozók, gazdasági szereplők, a szervezett civil társadalom, az ipar, az állat- és népegészségügyi, valamint a környezetvédelmi hatóságok, a kiszolgáltatott közösségek és a fiatalok is,
- alapvetőnek tartja, hogy az egészségi állapotot meghatározó környezeti és társadalmi tényezők jobb megértése érdekében célzott oktatási és képzési kezdeményezéseket népszerűsítsenek,
- hangsúlyozza annak fontosságát, hogy azonosítsák és kezeljék azokat a konkrét kihívásokat, amelyekkel a mezőgazdaság, a halászat, az erdészet és az ipar szembesül a fenntartható, az „egy egészség” megközelítéshez igazodó gyakorlatokra való átállás során. Emellett fontos foglalkozni (exposzómájuk miatt) a legkiszolgáltatottabbak szükségleteivel és aggályaival, valamint azzal is, hogy miként lehet támogatásban részesíteni őket,
- úgy véli, hogy az „egy egészség” megközelítésre vonatkozó stratégiának figyelembe kell vennie a globális pénzügy és kereskedelem vonatkozásában felmerülő következményeket, és ennek keretében a népegészség védelme és az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében el kell érnie egészségügyi és környezeti tükröklauzulák beépítését a kereskedelmi megállapodásokba.

7. KÜLKAPCSOLATOK

• Új földközi-tengeri paktum

Az EGSZB:

- kéri, hogy a paktum aktívan támogassa a békét, a demokráciát, a jó kormányzást, a korrupció elleni küzdelmet, a jogállamiságot, az inkluzív jólétet, a civil társadalmi tereket, és mozdítsa elő a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartását, amelyek a földközi-tengeri térségben folytatott együttműködés alapjai,
- javasolja, hogy a paktum nyomon követése és értékelése kezdettől fogva részvételen alapuljon úgy, hogy a mutatók kialakításába, az adatok ellenőrzésébe és a végrehajtás irányításába bevonják a civil társadalmi szervezeteket, a szociális partnereket és az ifjúsági képviselőket,
- hangsúlyozza, hogy célzott támogatásra van szükség a szociális és civil párbeszéd mechanizmusai és szervezetei számára, és ennek részeként meg kell erősíteni a gazdasági és szociális tanácsok, illetve a Mediterrán Ifjúsági Tanács szerepét, valamint hasonló testületeket kell létrehozni azokban az országokban, ahol még nem léteznek ilyenek,
- javasolja, hogy hozzanak létre egy hivatalos beruházási koordinációs mechanizmust – például egy, a partnerországokat és a civil társadalmat bevonó regionális beruházási bankot vagy alapot –, hogy forrásokat mozgósítsanak olyan kulcsfontosságú infrastrukturális projektek számára, amelyek előmozdítják az inkluzív és zöld növekedést,
- hangsúlyozza, hogy a részvételen alapuló kormányzás megerősítése érdekében ki kell terjeszteni az olyan programokat, mint az Erasmus+ és az Interreg, célzott finanszírozási sorokkal a civil társadalom és az egyszerűsített pályázati eljárások számára, valamint be kell ruházni a kapacitásépítésbe és az állampolgári ismeretek oktatásába, beleértve a nem formális tanulást is,
- tárgyalásokat szorgalmaz egy euromediterrán szabadkereskedelmi övezet létrehozásáról, fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetekkel és kitérve a mobilitás közös irányítására és arra, hogy a szervezett civil társadalomnak belső tanácsadó csoportokon keresztül nyomon követést kell végeznie,
- támogatja, hogy a paktum a nápolyi folyamatra épüljön, hogy fokozzák a kulturális együttműködést, amely regionális közjónak tekintendő. Támogatja egy EU–Mediterrán Kulturális Alap létrehozását, és azt, hogy összehangolják az uniós finanszírozást a regionális helyreállítási erőfeszítésekkel, például a Gázai övezetre vonatkozó arab helyreállítási és újjáépítési tervvel.

- *Közösségimédia- és mesterségesintelligencia-algoritmusok: a pontos információhoz való hozzáférés jogának és a magas színvonalú tartalmak láthatóságának biztosítása egész Európában, különös tekintettel a Kelet- és Közép-Európára vonatkozó információkra*

Az EGSZB:

- kiemeli, hogy a demokrácia ellen külföldi hatalmak által Kelet-Európában folytatott hibrid háború olyan, a kiszolgáltatott népcsoportokra irányuló dezinformációs kampányokat is magában foglal, amelyek célja a demokratikus intézményekbe vetett bizalom aláásása és a társadalmi megosztottság kiaknázása. A közösségimédia- és mesterségesintelligencia-algoritmusok döntő szerepet játszanak, mivel támogatják vagy gyengíthetik a demokráciát,
- hangsúlyozza, hogy a közösségimédia-platformok és a mesterségesintelligencia-algoritmusok döntő szerepet játszanak a nyilvános vita alakításában és abban, hogy az európaiak milyen információkat látnak, és gyakran felerősítik a szennyezett tartalmakat a magas színvonalú újságírás kárára: a ténytudással szemben a minél több reakció kiváltását tartják szem előtt, és hajlamosak a független – különösen kelet-európai – hangok háttérbe szorítására, miközben a megosztó tartalmak mindenhol megjelennek,
- kiemeli, hogy a közép- és kelet-európai információs tér különösen sérülékeny: a dezinformációt a helyi nyelvekhez és tartalmakhoz igazítják, kihasználva az orosz nyelvű tartalmak algoritmusok által generált dominanciáját,
- rámutat arra, hogy a digitális tereket az orosz nyelvű narratívák uralják, míg a független hangokat háttérbe szorítják. Emellett a Telegram, a VKontakte és az ehhez hasonló népszerű platformok nem tartoznak az uniós szabályozás hatálya alá, így vakfoltok jönnek létre. A jogszabályok erőltetett érvényesítése és a korlátozott bírságok miatt a platformok továbbra is csak kis mértékben követik a szabályokat,
- úgy véli, hogy Belarusz jól szemlélteti ezeket a kihívásokat: az elnyomás, a digitális marginalizálás és az algoritmusok általi mellőzés mind az eltérő vélemények elhallgattatására és a propaganda erősítésére irányul, ami befolyásolja az uniós megítélést. Hasonló dinamika érvényesül Közép- és Kelet-Európában is, ahol a platformokat gyakran nem irányítják helyi irányelvek, és az MI-eszközöket megbízhatatlan forrásokkal tanítják,
- úgy véli, hogy jöhetnek az olyan eszközök, mint a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet, a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet és a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet célja az átláthatóság és az elszámoltathatóság fokozása, a végrehajtás terén eltérések mutatkoznak és továbbra is vannak hiányosságok. Az egyoldalú megfogalmazás és narratíva – például a „posztsovjét országok” kifejezés folytatódó használata – tovább torzítja a különféle identitásokat és történelmeket,
- olyan keretek kidolgozását támogatja, amelyek biztosítják a színvonalas, helyből származó, kelet-európai tartalmak láthatóságát; a dezinformáció elleni küzdelem és a demokratikus értékek védelme érdekében erősebb médiatudatosságot, algoritmikus elszámoltathatóságot és határon átnyúló együttműködést szorgalmaz.

- *Kék diplomácia és vízügyi együttműködés – Megoldások az éghajlatváltozás okozta migráció nyomásának enyhítésére*

Az EGSZB:

- azt ajánlja, hogy uniós szinten fogadjanak el egy fogalommeghatározást az éghajlatváltozás okozta migrációra vonatkozóan,
- azt javasolja, hogy ösztönözzenek és finanszírozzanak további projektkutatásokat, elismerve a migráció összetettségét és sokrétű jellegét. Továbbá szorgalmazza, hogy vizsgálják meg a célországba belépő személyekre vonatkozó adatgyűjtési protokollok módosításának lehetőségét,
- kéri, hogy tegyenek erőfeszítéseket a jogi és migrációs szakemberek közötti párbeszéd ösztönzésére a jogi keretek eltérő értelmezéseinek megosztása érdekében a tagállamokon belül és a tagállamok között, arra kéri az Európai Bizottságot, hogy állítson össze gyűjteményt a vonatkozó ítélkezési gyakorlatból; emellett rámutat arra, hogy ösztönözni kell a lakóhelyüket elhagyni kényszerült és határokon átlépő személyek nemzetközi védelméről szóló gyakorlati eszköztár használatát az éghajlatváltozás és a katasztrófák összefüggésében,
- erőfeszítéseket sürget, hogy ösztönözzék az EU környezetvédelmi és migrációs politikája közötti szinergiák létrehozását azáltal, hogy a humanitárius segítségnyújtás, a fejlesztés és a béke közötti összefüggésrendszert jobban integrálják az éghajlatváltozás okozta mobilitással foglalkozó politikába, és a migrációt alkalmazkodási intézkedésként beágyazzák az éghajlatváltozás okozta mobilitással kapcsolatos megközelítésébe,
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy alakítsa tovább a partnerországokkal folytatott együttműködését, könnyítse meg a nemzetközi alapokhoz való hozzáférést a partnerországok az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciájának és felkészültségének támogatása érdekében, és tegyen eleget a vállalt kötelezettségeknek,
- azt ajánlja, hogy az átmeneti védelemről szóló irányelv hatályát terjesszék ki a katasztrófák és az éghajlatváltozás által súlyosan érintett országokból menekülő migránsokra is.

- *A fenntartható növekedés és a minőségi munkahelyek ösztönzése az Euromed-térségben: a vállalkozói készség előmozdítása, valamint a nőkben és a fiatalokban rejlő lehetőségek kiaknázása*

Az EGSZB:

- célja a vállalkozói tevékenységnek és a színvonalas munkahelyek teremtésének előmozdítása a földközi-tengeri térségben, nagy hangsúlyt fektetve a nőkben és a fiatalokban rejlő lehetőségek kiaknázására az inkluzívabb és reziliensebb növekedés és az általános jólét elérése érdekében,
- kéri, hogy tárják fel és számolják fel a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos strukturális akadályokat az oktatásban, a munkaerőpiacon és a vállalkozás területén, emellett szervezzenek figyelemfelhívó kampányokat a sokszínűség előnyeinek népszerűsítésére női példaképeket használva és beszámolva a nők eredményeiről,

- hangsúlyozza, hogy be kell ruházni az oktatásba, a készségfejlesztésbe és a fiatalok mobilitásába, beleértve a fokozott szakképzést, a felsőoktatást és a diákcsera-programokban való széles körű részvételt, hogy a fiatalok a régió értékes eszközévé válhassanak,
- javasolja, hogy ösztönözzék a lányokat és a nőket a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika tanulására, valamint a digitális és pénzügyi készségek elsajátítására. A regionális egyenlőtlenségek csökkentése, valamint annak érdekében, hogy a távoli területeken élő emberek egyenlő feltételek mellett férjenek hozzá az oktatáshoz és a képzéshez, ki kell használni az online és mobil tanulási lehetőségeket,
- kéri a fiatalok és a nők munkafeltételeinek és lehetőségeinek javítását, a hátrányos megkülönböztetés és a zaklatás megelőzését, valamint azt, hogy részt vehessenek és vezető szerepet vállalhassanak a politikában, az üzleti életben és a civil társadalomban,
- hangsúlyozza, hogy sikerük érdekében megfelelő hozzáférést kell biztosítani a nők és a fiatal vállalkozók számára a finanszírozáshoz, az infrastruktúrához, a természeti erőforrásokhoz, a törvényes tulajdonosi jogokhoz és a hálózatokhoz, többek között az innovációs ökoszisztémákhoz és a vállalkozói központokhoz,
- kiemeli, hogy a térségbeli gazdasági fejlődés és vállalkozás támogatása érdekében fontos a jogbiztonság, a korrupcióellenes intézkedések, az mkkv-k informális szektorból való kivonása, valamint egyes kulcsfontosságú ágazatok – pl. a fenntartható mezőgazdaság, a megújuló energia, a digitális gazdaság és a kreatív iparágak – és a piaci összeköttetéseket, így az energiapiaci integrációt is elősegítő projektek előmozdítása.

8. IPARI SZERKEZETVÁLTÁS KONZULTATÍV BIZOTTSÁGA

• *A vízügyi rezilienciára vonatkozó stratégia*

Az EGSZB:

- hangsúlyozza, hogy a vízügyi rezilienciára vonatkozó európai stratégiának az EU politikai napirendjének élén kell állnia, mivel a víz véges közjószág, a vízszegénység pedig elfogadhatatlan, és a felhasználható és fenntartható vízkészletekhez való hozzáférés kulcsfontosságú ahhoz, hogy a víz minden polgár számára megfizethető és elérhető maradjon, valamint az ökoszisztémák védelméhez és helyreállításához, a vízigényes gazdasági tevékenységek versenyképességének megőrzéséhez és a fenntartható vidéki közösségek megtartásához társadalmainkban,
- megismétli arra irányuló felhívását, hogy a vizet stratégiai prioritásként kezeljék az EU következő többéves pénzügyi keretében, és hangsúlyozza, hogy jól megtervezett közfinanszírozásra és EBB-finanszírozásra van szükség a további szükséges beruházások magánfinanszírozás ösztönzésével történő mozgósítása érdekében,
- támogatja a vízfelhasználás hatékonyságának 10%-os növelésére irányuló célkitűzést, és sürgeti a vízgyűjtő területekre vonatkozó tervek és mutatók végrehajtását, valamint a célkitűzés működőképessé tétele érdekében az ágazati cselekvési tervekbe való integrálását,
- azt javasolja, hogy tűzzenek ki az elszívargás csökkentésére irányuló rövid ciklusú célokat, és hozzák előre a tagállamok számára a (kötelező) nemzeti tervek bevezetésére kitűzött 2030-as határidőt,
- üdvözlí az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy két évente összehívják a vízgazdálkodás rezilienciájával foglalkozó fórumot, és társszervezőként szeretne részt venni ebben, mivel vezető szerepet tölt be az ambiciózus uniós vízpolitika előmozdításában,
- megismétli, hogy a körforgásos gazdaság érdekelt feleinek európai platformjához hasonló modell alapján létre kell hozni egy uniós tanácsadó platformot az érdekelt felek – köztük az EGSZB és más uniós intézmények – számára. Ez a platform nyomon követné a vízügyi rezilienciára vonatkozó európai stratégia végrehajtását, és elősegítené a bevált gyakorlatok megosztását, támogatva a vízgazdálkodás rezilienciájával foglalkozó fórum előkészítését, valamint biztosítva a folyamatos nyomon követést,
- üdvözlí a Víz tudatos Ipari Szövetség létrehozásának bejelentését, melynek célja a versenyképesség ösztönzése, és kéri, hogy csatlakozhasson ehhez az új szövetséghez,
- azt ajánlja, hogy az új vagy felülvizsgált uniós jogszabályokban szisztematikusan alkalmazzanak „vízügyi tesztet”, hogy azok összhangban legyenek a vízügyi rezilienciára vonatkozó európai stratégia célkitűzéseivel,
- hangsúlyozza, hogy a vízzel kapcsolatos kockázatokat egy egyértelmű felelősségi körökön és proaktív kockázateértékelésen alapuló, integrált felkészültség-irányítási rendszernek kell kezelnie.

- *A vízgazdálkodás rezilienciája és a kettős átállás*

Az EGSZB:

- ismét azt kéri, hogy vizsgálják felül az uniós iparstratégiát annak érdekében, hogy azokban kifejezetten szerepeljenek a vízzel kapcsolatos kérdések, valamint hogy az iparstratégia alapvető elemeként kezeljék a vizet,
- arra kéri az uniós intézményeket, hogy tegyék koherensebbé a vízpolitikát és harmonizálják a vízzel kapcsolatos szakpolitikai célkitűzéseket, az ipari vízigények tükrözése érdekében pedig vegyék figyelembe a víz és az energia közötti összefüggést a vízgazdálkodásban,
- megjegyzi, hogy a dekarbonizáció a környezeti terhelést a helyi vízellátó rendszerekre háríthatja át, és azt ajánlja, hogy dolgozzanak ki célzott politikákat az iparosodott területek és a vízhiányos övezetek vízhiányának kezelésére, előmozdítva az alternatív vízkezelést és -újrafelhasználást a víz-keretirányelvnek való megfelelés biztosítása érdekében,
- arra kéri az EU-t, hogy a következő többéves pénzügyi keretben (MFF) kezelje stratégiai prioritásként a vízgazdálkodást,
- javasolja a víztakarékos dekarbonizációs technológiák politikai és pénzügyi támogatásának fokozását, például a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek és a Horizont Európa révén, valamint pénzügyi ösztönzők vagy támogatások bevezetését a víztakarékos technológiákat alkalmazó iparágak számára,
- arra kéri az ipart, hogy a mesterséges intelligencián (MI) belül részesítse előnyben a kevésbé energiaigényes tanulási modelleket és algoritmusokat, alkalmazzon kevesebb energiát és vizet használó megújuló energiát (nap, szél) az adatközpontokhoz, azokban a régiókban hozzon létre központokat, ahol nem áll fenn a vízhiány kockázata, és vegye figyelembe más tevékenységi ágazatok szükségleteit is,
- javasolja a vízügyi adatok interoperabilitásának és megbízhatóságának javítását az adatgyűjtésre, -tárolásra és -megosztásra vonatkozó közös szabványok megállapítása, valamint a technológiai és digitális vállalatok arra való ösztönzése révén, hogy átláthatóbbá tegyék a vízzel kapcsolatos – ezen belül a forrásokra, a mennyiségekre, az újrafeldolgozási intézkedésekre és az ellenőrzésekre vonatkozó – adatokat,
- infrastrukturális beruházásokat szorgalmaz a vízellátási lánc javítása, az európai folyami hálózatok összekapcsolása és a kiberbiztonsági intézkedések megerősítése érdekében,
- ösztönzi a vízhez való hozzáférésről és a vízgazdálkodásról szóló szociális párbeszédet a vízellátási lánc mentén, valamint a vízgazdálkodásról, az árvízvédelemről, az aszálykezelésről és a fenntartható vízhasználatról szóló képzések bevezetését, különösen a felsőoktatásban és a szakképzésben.

- ***Az acél- és fémiparra vonatkozó uniós cselekvési terv***

Az EGSZB:

- mély aggodalmát fejezi ki az uniós acélipart sújtó válság miatt, és sürgős intézkedések meghozatalára hív fel a versenyképesség helyreállítása, a minőségi munkahelyek megőrzése és az acél- és fémipar átalakítását célzó beruházások ösztönzése érdekében,
- az acélra vonatkozó jelenlegi védintézkedés 2026. július 1-jei lejáta előtti felváltása céljából egy új, átfogó kereskedelmi intézkedést szorgalmaz, amely kiterjed valamennyi országra és érintett acéltermékekre, és amely a piaci részesedéshez és a kapacitáskihasználáshoz kapcsolódó vámkontingens-rendszert alkalmaz,
- úgy véli, hogy haladéktalanul be kell vezetni egy „olvasztott és öntött” szabályt, hogy hatékonyan fel lehessen lépni a kijátszás ellen, és javuljon az acél eredetének nyomkövethetősége, továbbá adott esetben fel kell függeszteni az alacsonyabb vám szabályát,
- kéri az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusról (CBAM) szóló jogalkotási javaslat közzétételét, amely javaslattal biztosítja, hogy a hasonló éghajlat-politikai kötelezettségvállalásokkal nem rendelkező nem uniós országokba irányuló kivitel esetében meg lehessen tartani az ingyenes kibocsátási egységeket, és amely kiterjeszti a CBAM hatókörét a downstream acéligényes ágazatokra,
- támogatja, hogy mielőbb fogadják el a kkv-knak a CBAM keretében felmerülő felesleges adminisztratív és költségterhekkel szembeni védelmét célzó első omnibusz javaslatot, biztosítva ugyanakkor, hogy a környezetvédelmi és szociális célkitűzések ne sérüljenek,
- kéri az Európai Bizottságot, hogy ismerje el a fémhulladék másodlagos nyersanyagként betöltött stratégiai szerepét, és tegyen javaslatot a fémhulladék exportjának nyomkövetési rendszerére. Ennek olyan intézkedéseket is magában kell foglalnia, mint a kiviteli vámok vagy vámkontingensek, az illegális kivitellel szembeni szigorúbb fellépés, valamint a vashulladék újrafeldolgozásának a hulladékká vált termékekre vonatkozó jogszabályokba való integrálása,
- javasolja a villamosenergia-piac strukturális reformját és az alternatív piaci szerkezetek hatásvizsgálatát annak érdekében, hogy a tiszta villamos energia költségelőnyei átszálljanak mind a háztartásokra, mind az ipari fogyasztókra,
- a tiszta ipar állami támogatására vonatkozó keret (CISAF) keretében külön iránymutatást kér a nemzetközi kereskedelemnek kitett energiaigényes iparágakra vonatkozó, ideiglenes energiaár-kedvezményt biztosító rendszerek támogatására,
- hangsúlyozza, hogy prioritásként kell kezelni az ipar hidrogénhez való hozzáférését, ágazati költségvetéseket különítve el a jövőbeli Hidrogénbank árverésein, felül kell vizsgálni a megújuló hidrogénről szóló, felhatalmazáson alapuló jogi aktust a belföldi termelés érdekében, és felhatalmazáson alapuló jogi aktust kell elfogadni az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénről,
- az ipar dekarbonizációjának felgyorsításáról szóló jogszabály részeként olyan kritériumokat szorgalmaz, amelyek fokozzák az EU-ban gyártott tiszta termékek rezilienciáját és fenntarthatóságát,
- javasolja az acél- és fémipar beruházási igényeinek értékelését és a célzott pénzügyi támogatás megnövelését – szociális feltételrendszerekkel kiegészítve –, többek között a CBAM keretében és az EU ETS bevételeit az ipari léptékű dekarbonizációs projektek támogatására használva fel, többek között a küszöbön álló Ipari Dekarbonizációs Bankon keresztül,
- javasolja egy, az energiaigényes iparágakat célzó Igazságos Átmenet Alap létrehozását, amely a munkavállalók továbbképzésére, átképzésére és mobilitásuk támogatására összpontosít.

- *A tiszta technológiák európai gyártási bázisának megerősítését szolgáló építőelemek*

Az EGSZB:

- rámutat, hogy bár az EU különböző tisztatechnológiai ökoszisztémáknak ad otthont és jelentős szakértelemmel rendelkezik a kutatás és fejlesztés (K+F) terén, az innovációról a kereskedelmi hasznosításra való átállás továbbra is problematikus, különösen az olyan globális versenytársakhoz képest, mint Kína és az USA,
- hangsúlyozza, hogy az Egyesült Államok és Kína politikái kihívás elé állítják Európa azon képességét, hogy növelje a beruházásokat és megerősítse tisztatechnológiai iparát, többek között azokban az ágazatokban, ahol vezető szerepet tölt be. Ha azonban Európa elfogadja a megfelelő politikákat, akkor az energiával és a vízzel kapcsolatos kihívásokból lehetőségeket kovácsolhat a munkahelyteremtés, az új készségek és az üzleti növekedés számára,
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy ismerje el, hogy a tiszta technológiák szektora különálló ipari ágazat, és technológiai ütemtervek kidolgozásával, az innováció kísérleti projektek és partnerségek révén történő kockázatmentesítésével, valamint a finanszírozás – különösen a Horizont Európa és a 10. keretprogram révén történő – növelésével támogassa annak fejlesztését. Az egyes technológiai ütemterveket ki kell egészíteni egy az emberi és szociális dimenzióra vonatkozó ütemtervvel, hogy minden munkavállaló támogatást kapjon a készségváltáshoz,
- kéri, hogy uniós szinten mérjék fel a tisztaenergia- és víztechnológiai ágazatban tapasztalható munkaerőhiányt, biztosítva ugyanakkor a munkahelyek magas színvonalát és a nők és más hátrányos helyzetű csoportok inkluzív hozzáférését. Az Európai Bizottságnak létre kellene hoznia egy külön tisztatechnológiai ágat a Készségek Európai Megfigyelőközpontján belül (ez utóbbi a készségek uniójának égisze alatt működik), hogy biztosítsa e készségek gyors elérhetőségét,
- sürgeti, hogy az EU dolgozzon ki olyan eszközöket, mint az uniós készségútlevél vagy a harmonizált tanúsítás, és alakítson ki szorosabb kapcsolatokat az oktatás és az ipar között a „nettó zero” kibocsátást szolgáló munkahelyekre való átállás megkönnyítése érdekében,
- hangsúlyozza, hogy fel kell lendíteni a tiszta technológiákon alapuló uniós termelést az Európai Versenyképességi Alap, az újrapozicionált Innovációs Alap, valamint az EBB beruházásainak előreütemezése révén, biztosítva ugyanakkor a kohéziót és a kis- és középvállalkozások (kkv-k) hozzáférését,
- kéri, hogy ruházzanak be a tiszta technológiákkal foglalkozó regionális klaszterekbe, a villamosenergia-hálózatokba és a tőkepiaci integrációba, ezzel párhuzamosan pedig gyorsítsák fel az engedélyezést,
- javasolja, hogy a kereskedelmi megállapodásokba építsék be a dekarbonizációt és a víztakarékosságot, illetve alakítsanak ki stratégiai partnerségeket a tiszta technológiák ellátási láncainak megerősítése érdekében.

9. AZ EURÓPAI FELKÉSZÜLTSGÉGI UNIÓRA VONATKOZÓ STRATÉGIA

- *Az európai felkészültségi unióra vonatkozó stratégia*

Az EGSZB:

- úgy látja, hogy a jelenlegi bizonytalan időkben, amelyeket egyre összetettebb és egyre inkább összekapcsolódó válságok jellemeznek szerte Európában és azon kívül is, a felkészültség és a társadalmi reziliencia – ezen belül is a gazdasági és szociális ellenálló képesség – kritikusabb, mint valaha,
- üdvözlí a felkészültségi unióról szóló stratégiát, és hangsúlyozza, hogy a felkészültség a nemzeti tapasztalatokra és a helyi közösségek szerepére épülő, „a társadalom egészére kiterjedő” megközelítést igényel. Kiemeli, hogy a felkészültség hosszú távú, generációkon átívelő kötelezettségvállalás, amelyet az iskola előtti és iskolai szinten kell megkezdeni, és amelyben a társadalom valamennyi csoportjának részt kell vállalnia,
- úgy véli, hogy ennek az ágazatközi, multidiszciplináris és összehangolt megközelítésnek alapvető jelentősége van egy felkészültebb Európai Unió szempontjából, és fontosnak tartja az érintett érdekelt felek bevonását a folyamat valamennyi szakaszában,
- hangsúlyozza, hogy a szervezett civil társadalom kulcsfontosságú erőforrás a felkészültség szempontjából, és pótolhatatlan szereplő a válságkezelésben: eléri a kiszolgáltatott csoportokat, humanitárius támogatást nyújt és képzést biztosít az önkéntesek számára,
- holisztikus megközelítést szorgalmaz e stratégia kapcsán, többek között pénzügyi szempontból is, valamint kéri a bizonytalan elemek tisztázását. Alapvető a stabil, hosszú távú finanszírozás, ám nem szabad veszélybe sodorni az olyan kulcsfontosságú uniós politikákat, mint a mezőgazdaság, a kohézió és a Szolidaritási Alap,
- támogatja a fokozott előrejelzés és proaktivitás felé történő elmozdulást, valamint a „beépített felkészültség” alapelvét. Hangsúlyozza azonban, hogy a stratégiának jobb egyensúlyt kell teremtenie a nemzeti különbségek és felfogások között, amihez először is közös fogalommeghatározásokra, valamint a fenyegetések – többek között a közös sürgős biztonsági kihívások – kollektív értelmezésére van szükség,
- rámutat, hogy a gyors, következetes és célzott uniós szolidaritás elengedhetetlen a válságok által érintett régiók gyors társadalmi-gazdasági helyreállításához; ezért hangsúlyozza, hogy a válságokra való reagálás kapcsán integrált megközelítést kell alkalmazni, és hogy ehhez szervesen hozzá kell tartoznia az újjáépítési szakasznak, hiszen a vészhelyzetek csak akkor érnek véget, amikor az emberek és a vállalkozások visszatérnek a normális életvitelhez,
- egyetért azzal, hogy a háztartásoknak képesnek kell lenniük 72 órán keresztül az önellátásra, de hangsúlyozza, hogy a felkészültség szintje a társadalmi-gazdasági feltételek és más sebezhetőségek függvényében eltérő, ugyanis a válságok nem egyformán érintik valamennyi csoportot. Emiatt a kiszolgáltatott csoportok számára testre szabott támogatást kell biztosítani,
- véleménye szerint a belső piac integritása és zökkenőmentes működése kulcsfontosságú, az EU-nak pedig továbbra is összekapcsoltnak kell maradnia a hatékony és tartós szolidaritás biztosítása, illetve a társadalmi és gazdasági reziliencia fokozása érdekében. Ezért úgy véli, hogy a vállalkozások számára egyértelmű és kiszámítható jogi keretet kell biztosítani, hogy a belső piacon garantálva legyen a tisztességes verseny,

- továbbra is nyomon fogja követni a különböző kezdeményezések elindítását, és teljes mértékben részt kíván venni a jövőbeli új struktúrákban és kezdeményezésekben.
-